Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

# ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ГАЗЕТА 1966 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 103 (5. 994) • 1986 йил 5 май, душанба • Баҳоси 3 тийин.

## КПСС XXVII съезди қарорлари—ҳаётга!

Қурилишлар ҳашарга чорлайди

## ТЎҚИМАЧИЛАР РЕЖАСИ

**●Тўқимачилик комбинатининг коллективи волгаликлар ташаббусини қўллаб-қувватлашди.**

**● Фрунзе райони ва корхонанинг социал-маданий-маиший объектларида ҳар бир киши тўрт кундан ишлаб беришга аҳд қилди.**

Тошкент тўқимачилик комбинатининг меҳнат шон-шуҳрати музейида 1932 йил май ойи ва шундан кейинги ҳаяжонли кунларни акс эттирувчи фотосуратлар стендларга қўйилган. 1932 йилнинг 6 майида бўлиб ўтган митингдан кейин Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг раиси Йўлдош Охунбобоев йигирув-тўқув фабрикасининг бўлғуси корпуслари пойдеворига дастлабки ғиштни қўйди. Шундан кейин минглаб тошкентликлар шаҳар чеккасидаги ана шу қурилишда жонбозлик кўрсатдилар. Ўрта Осиёда улкан тўқимачилик корхонасини ҳашар йўли билан қуриш бошланди.

Суратларда қурилиш майдонида одамлар қандай меҳнат қилишаётганлиги ўз ифодасини топган. Корхонанинг медицина- санитария қисми, дастлабки болалар боғчалари ва яслилари биноларини бунёд этишга киришилганда ҳам ана шундай манзарани кўриш мумкин бўлган эди.

Яқинда комбинатнинг бўлиб ўтган партия-хўжалик активи йиғилишида машҳур тўқувчи, КПСС XXVII съезди делегати Евгения Александровна Губина тўқимачиларга ана шу жасоратни эслатиб ўтди. Евгения Александровна мамлакатимиз коммунистларининг олий анжуманидан олган таассуротлари билан ўртоқлашар экан ҳамкасбларини партия режаларини ҳаётга тадбиқ этишни жадаллаштиришда зарбдорчасига меҳнат қилиш ва шахсий муносиб ҳисса қўшишга чақирди.

—Волгаликлар яхши ташаббус кўрсатишди, —дейди у. —КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Тольяттида бўлганида улар бир йил давомида социал-маданий-маиший объектлар қурилишида тўрт беш кун ишлаб беришга аҳд қилдилар. Бизнинг Фрунзе районида бу ташаббусни кўплаб меҳнат коллективлари қўллаб-қувватладилар. Улар «Самарқанд» автостанцияси атрофида кўп профилли болалар касалхонаси қурилишида ҳашарда қатнашишга бел боғладилар. Мен коллективимиз Салор ариғи шунингдек, ишлаб чиқариш устидан Иванволик тўқимачилар кўчаси бўйлаб ўтадиган кўприк қурилишида, —маиший биноларни реконструция қилишда тўрт бўш кун ишлаб беришлари юзасидан таклиф киритаман.

Бу таклиф якдиллик билан қўллаб-қувватланди. Йиғилиш қарорида қуйидаги сўзлар ёзилган: **«Волжск автомобиль заводи коллективининг ташаббуси маъқуллансин. Ҳар бир тўқимачи 1986 йил мобайнида социал-маданий объектлар қурилишида камида тўрт бўш кун ишлаб берсин».**

**«Тошкент оқшоми»нинг коллектив мухбири —«Тўқимачилар овози» газета редакцияси.**

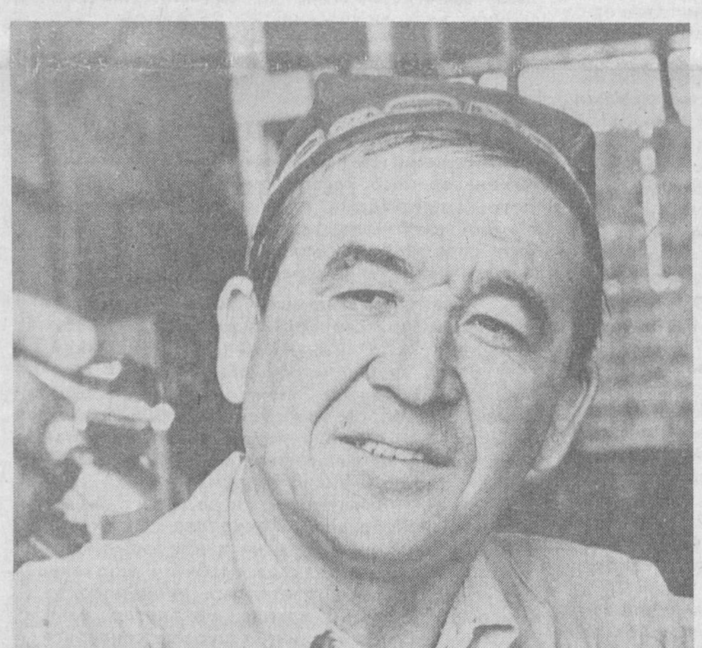

**КПСС аъзоси Саъдулла Маҳсумов тажриба экспериментал «Геологоразведка» заводининг энг моҳир токарларидан саналади. Унга шахсий белги билан маҳсулот тайёрлаш ҳуқуқи берилган. Саъдулла ака бу ишончга ўзининг ўн етти йиллик ҳалол меҳнати, касб маҳоратини тинмай ошириб бориш туфайли эришди.**

**Ҳозирги кунда илғор ишчи коллективда КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш учун кенг қулоч ёйган социалистик мусобақада фаол иштирок этиб, смена топшириқларини 130—150 процент адо этмоқда ва фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрламоқда.**

**Саъдулла Маҳсумов заводдаги жамоат ишларида ҳам фаол иштирок этади. У завод партия бюроси ва завод қасаба союз комитетининг аъзосидир.**

**М. Нуриддинов фотоси.**

### Янги цех лойиҳаси

**«Узгипромеспром» лойиҳа институтининг мутахассислари шу ўн иккинчи беш йилликда бунёд этиладиган янги-янги корхоналарнинг лойиҳаларини яратиш устида ишламоқдалар. Институтда ишлаб чиқилаётган бир қатор маҳаллий саноат корхоналари реконструкциясига доир лойиҳалар ўзининг қиммати билан диққатга сазовордир. Бу лойиҳалар асосида корхоналарнинг қувватлари оширилади, истеъмол буюмларини тайёрлаш кўпаяди.**

**Сергелидаги ошхона ва бошқа мебеллар заводининг янги цехи эса шулар жумласидандир. Унинг лойиҳаси ниҳоясига етказилмоқда. Янги ишлаб чиқариш участкасида металларга офсет босма усули билан маҳсулотлар тайёрланади. Цехда манзарали темир тунукалардан турли хил ҳажмдаги банкаларнинг қопқоқлари тайёрлаш ўзлаштирилади. Завод ўзининг ана шу маҳсулоти билан республикада бир қатор озиқ-овқат саноати корхоналарини таъминлаб туради.**

### Қимматли ташаббус

«Средазгазавтоматика» ва заргарлик заводи бир-бирига қўшни корхоналардир. Уларнинг ишчи ва хизматчиларига қулайлик яратиш мақсадида икки корхона ҳамкорлигида янги маиший хизмат уйини бунёд этишга киришилди.

Икки қаватли замонавий маиший хизмат уйида сартарошхона, химчистка, пойафзал, кийим-кечаклар, мураккаб маиший асбоблар ремонти устахоналари жойлашади.

**«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»НИНГ ЎЗ МУХБИРЛАРИ ВА ЖАМОАТЧИ МУАЛЛИФЛАРИ ЁЗАДИЛАР**

### Юксак маррани кўзлаб

Танзилия Толиповани 3-темирчилик пресслаш цехининг ишчилари самимий табриклашди. У 1 Май байрами арафасида беш ойлик шахсий топшириғини бажарганлиги ҳақидаги рапортга имзо чеккан эди.

— Ташаббус кўрсатиб ишлаш, ҳамиша олдинги маррада бўлиш унинг энг яхши хислати, — дейди «Таштекстильмаш» заводи касаба союз комитетининг раиси Т. У. Муҳидова. — Ўн биринчи беш йиллик топшириғини бир йил аввал бажарди. КПСС XXVII съездини квартал планини бажариш билан кутиб олди. Яқинда яна бир ташаббус билан чиқди. Ўн иккинчи беш йиллик топшириғини доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 120 йиллиги юбилейигача бажаришга аҳд қилди.

Фрунзе район Советининг депутати Танзилия Толипова юксак маррани забт этиш учун меҳнат унумдорлигини оширишнинг янги резервларини ишга солмоқда. Цех ва бўлимларда издошларининг сафи кун сайин кўпайиб боряпти.

### Корхона қуввати ошмоқда

**Республикамиз пойтахтида ўтган йилнинг охиридан бошлаб шоли ишлаб чиқарувчи 11-дон маҳсулотлари янги комбинатида қувватларни ўзлаштириш бошланди. Лойиҳага кўра бу корхона бир суткада 360 тонна маҳсулот ишлаб чиқаради. Ҳозирги пайтда корхона суткасига 240 тонна шоли тайёрлашга эришмоқда.**

**Корхона ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили тўртинчи кварталида лойиҳа қувватига эришади.**

### Ихчам ускуна

«Ташэлектромаш» заводида «МТ—0201» маркали контактли қиздириш машинасини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Оғирлиги 35 килограммдан иборат бўлган бу ихчам ускуна ўзига хос оригинал конструкциядаги трансформатор билан таъминланган. Бундай ихчам машиналар корхоналарда ва ремонт устахоналарда аввалги баҳайбат дастгоҳлар ўрнини эгаллайди. Бундан ташқари у экскаваторларнинг комплектларига ҳам ускуна сифатида қўшилиши мумкин.

Янги маҳсулотнинг дастлабки намуналари синовдан муваффақиятли ўтди. Эндиликда уни оммавий ишлаб чиқаришга киришилди. Корхона шу йилнинг ўзида янги маҳсулотдан 400 тасини ишлаб чиқаради.

Бугун—Матбуот куни

## Партиянинг қудратли ғоявий қуроли

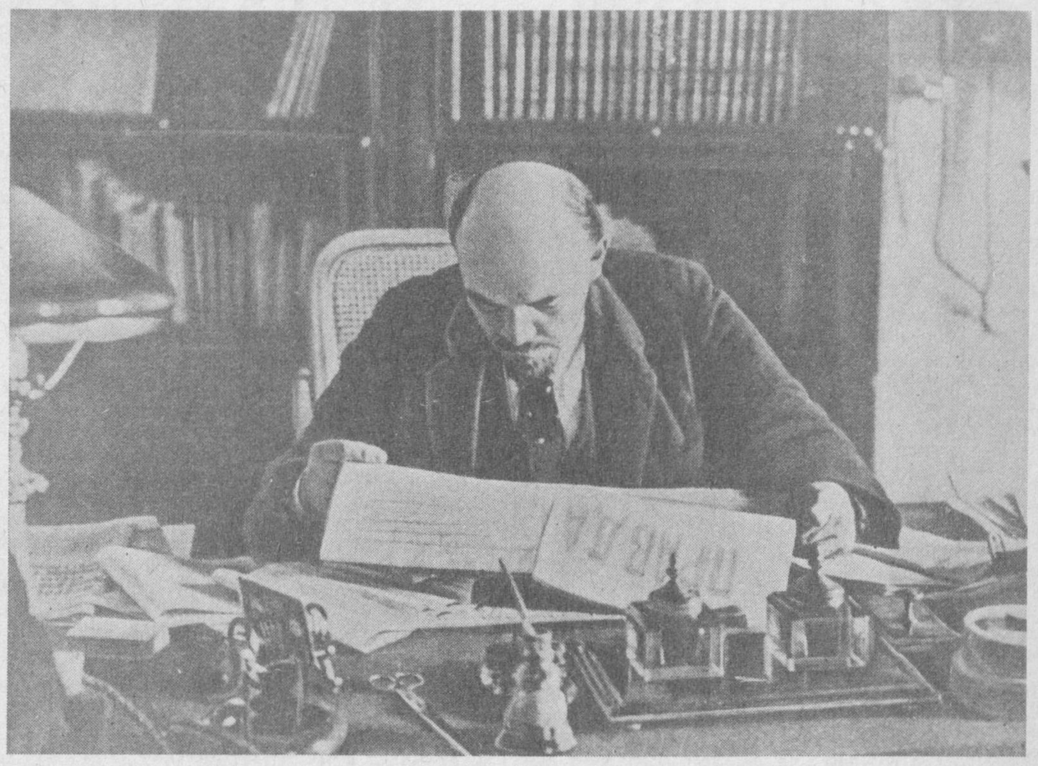

В. И. Ленин Кремлдаги кабинетида. Москва, 1918 йил, октябрь.

Газета—коллектив пропагандист ва коллектив агитаторгина эмас, балки шунингдек коллектив ташкилотчи ҳамдир.

В. Ульянов (Ленин)

Бир корхона янгиликлари

### Муддатидан илгари

Матбуот куни шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаган «Матбуот» ишлаб чиқариш полиграфия бирлашмасининг коллективи кўрсаткичларни кун сайин ошириб бормоқда. Тўрт ойлик топшириқ муддатидан олдин бажарилиб, планга қўшимча 134 минг сўмлик китоб маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Саккиз тонна қоғоз, уч минг метр коленкор, 40 минг киловатт-соат электр қуввати ва 45 минг кубметр газ тежаб қолинди.

Матбуот байрами арафасида асосий корхона, биринчи ва иккинчи босмахона коллективлари зиммаларига олган мажбуриятларни муддатидан илгари реализация этилганлиги ҳақида рапорт бердилар.

### Потокда китоблар

Полиграфия бирлашмасида йил бошидан буён 2,5 миллион нусхада 12 номда мактаб дарсликлари тайёрланди. Матбаачилар мактаб ислоҳотини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшдилар.

Корхонада сиёсий ва бадиий адабиётлар кўплаб босмадан чиқарилмоқда. КПСС XXVII съезди материаллари, Б. Полевойнинг «Чин инсон ҳақида қисса», Р. Жованьолининг «Спартак», Б. Пруснинг «Фараон», В. Шекспир асарларининг бешинчи жилди, И. Гончаровнинг «Обломов» ва бошқа кўплаб номдаги китоблар бир миллион нусхадан зиёд этиб нашр этилди. Рангли плакатлар, бланкалар, этикеткалар ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш буюртмалари барвақт бажарилди.

Тошкент матбаачилари 1986 йилда катта ҳажмда иш —11 миллион 650 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашлари керак.

### «Мовий кўл» чорлайди

«Матбуот» полиграфия бирлашмаси коллективининг дам олиш зонаси ана шундай деб аталади. Ўтган беш йилликда бу ором масканида 3 мингдан ортиқ киши дам олди. Оромгоҳнинг ям-яшил либоси, шўх оқар дарёси, мусаффо ҳавоси ишчи ва хизматчиларга ҳамиша қувват бағишлайди.

Корхонанинг «Звездочка» пионер лагери ҳам яхши жиҳозланган бўлиб, унда ҳар йили 1500 гача ўғил ва қиз саломатлигини яхшилайди.

Юсуфхона қишлоғида тоғ бағрида 170 ўринли янги пионер лагери бунёд этилмоқда. Шу кунларда у ерда қурилиш ишларига қизғин тайёргарлик кўриляпти. Бундан ташқари Акмал Икромов районида Бўзсув ариғи қирғоғида юз ўринли профилакторий қурилиши учун лойиҳа ҳужжатлари тайёрланяпти.

### Келин-куёвлар учун

«Матбуот» бирлашмаси ёнгинасида келин ва куёвлар ва кичик оилали ишчи-хизматчилар учун тўққиз қаватли ётоқхона биноси бунёд этилмоқда. Қурилиш ишларини олиб бораётган «Главташкентстрой»га қарашли 159-трестнинг коллективи бинодаги квартираларнинг калитлари келгуси йилнинг декабрь ойида эгаларига топширади.

## Бутун оила билан байрамга

Тошкент—янгича анъаналар шаҳри

**КЕЧА**

**Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Матбуот куни кенг нишонланди.** Кечқурун ана шу санага бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Уни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари А. В. Гончарова очди.

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениеси раисининг ўринбосари, «Правда Востока» республика газетаси редактори Г. Г. Неклесса Матбуот куни ҳақида доклад қилди.

... Байрам арафасида журналистлар ва матбаачилар республика бош виставкасини «забт» этдилар. 20 дан ортиқ стенд, газета ва журналлар, нашриётлар фаолияти ҳақида ҳикоя қилди. Улардаги суратлар ижодий коллективларнинг бир куни ҳақида ҳикоя қилади. Республика ва область газеталари «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока», «Тошкент ҳақиқати», «Комсомолец Узбекистана» газеталари қандай тайёрланиши тўғрисидаги экспонатлар томошабинларнинг диққатини жалб этди. Туркистон ҳарбий округининг «Фрунзевец» газетаси қўшалоқ байрам эгаси бўлди

Редакция коллективи тайёрлаган стенд «Биринчи сондан 20000 сонгача» деб аталади. Газетанинг дастлабки сони нашр этилиши матбуот байрами кунига тўғри келди. Яна бир катта стенд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётида тайёрланаётган маҳсулотлар ҳақида ҳикоя қилади.

Кичкинтой фарзандларимиз учун аталган нашр «Ғунча» деб аталади. Унинг фаолияти тўғрисидаги стенд гуллар ва ясалган нафис буюмлар билан кўркамдир. «Пионер Востока» газетаси редакцияси хатлар бўлими мудири Галина Власова ёш мухбирлар билан ишлаш ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Байрам эрталаб соат 11 да бошланди. Бутун оромгоҳнинг хиёбонлари журналистлар ва матбаачилар, радио ва телевидение ходимлари оилалари билан гавжум бўлди.

Хиёбонларда турли адабиётлар билан савдо қилувчи китоб дўконлари ишлаб турди. Умумий овқатланиш ходимлари эса турли шарбатлар, кондитер неъматлари, таомлар билан байрам эгаларига хизмат кўрсатдилар.

Байрам программасидаги тадбирларнинг барчасига улгуриш қийин бўлди. Оромгоҳда катталар ва болалар спорт мусобақалари ўтказилди, ёзги чойхонада «Муштум» сатирик журнали, республика радиосининг «Табассум» ва «Қармоқ» журналлари ижодий коллективлари билан учрашувлар бўлиб ўтди.

— Партиямизнинг XXVII съездида одамларнинг коллектив бўлиб дам олишлари, совет кишисининг ҳар томонлама камолоти тўғрисида ғамхўрлик ифода этилди,— дейди журналист Усмон Юсупов.

Бугун у беҳад хурсанд. Унга республика Журналистлар союзининг мукофоти топширилди.

— Биз Тошкентни янгича анъаналар шаҳри деб таърифлаймиз,—деб суҳбатини давом эттирди кекса журналист, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, «Кино» журналининг редактори Мумтоз Муҳамедов. —Энг муҳими бу байрам ҳар томонлама файзли, қизғин, оммавий ўтди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова, Тошкент область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев қатнашдилар.

**СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Матбуот кунининг байрам қилинишидан лавҳалар.**

**Т. Каримов** фотолари.

(Матбуот кунига бағишланган бошқа материалларни газетанинг 2-саҳифасида ўқийсиз).

## «Пахтакор»—«Нива» (Винница)—3:1

46-марта старт олган СССР Кубогининг дастлабки ўйинларида республикамизнинг 5 командаси қатнашди: «Пахтакор», «Соҳибкор», «Нефтяник», «Динамо» (Самарқанд), «Зарафшон». Пахтакорчилар ўз майдонларида иккинчи лига вакили — Винницанинг «Нива» футболчиларини қабул қилдилар.

Мамлакат чемпионатининг бу йилги мавсумдаги ўйинларида бўлгани каби бу сафар ҳам узоқ вақтгача ҳисоб очилмади. Биринчи таймнинг сўнгги минутида В. Постнов тўпни қулай вазиятда турган С. Разаматовга етказиб берди. Шошиб қолган меҳмонларнинг ҳимоячиси А. Бабарико тўпни дарвазабонга оширмоқчи бўлиб хатога йўл қўйди ва у дарвазабон Н. Загоруйко устидан ошиб ўтиб, дарвоза тўрига тушди. Иккинчи таймда С. Бауэр ва С. Разаматов ҳисобни 3:0 га етказишди.

Учрашув якунланишига 3 минут қолганда меҳмонлар ягона жавоб тўпини киритишга муваффақ бўлдилар.

Шундай қилиб, «Пахтакор» СССР Кубогининг дастлабки матчида 3:1 ҳисобида ғалаба қозониб, унинг навбатдаги даврасига йўлланма олди.

Ўйин давомида «Пахтакор» Марказий стадионида мухлислар ниҳоятда оз эдилар. Стадион маъмурияти шу куни соат 17 дан 35 минут ўтгандан бошлаб Марказий телевидение орқали Европа Кубок эгаларининг кубоги финал ўйини («Динамо» Киев — «Атлетико» Мадрид) олиб берилишини билар эдилар-ку?! Наҳотки, «Пахтакор» Марказий стадиони раҳбарлари ўйин вақтини ўзгартириб, томошабинларга қулайлик яратиш устида ўйлаб кўрмаган бўлсалар? Ахир Тожикистон пойтахтидаги «Помир» — «Нефтяник» матчи соат 15.00 да бошланди-ку?!

Бунинг устига стадионимизда байрам кунлари бўлишига қарамасдан биронта ҳам қизиқарли тадбир ўтказилмади. Стадиондаги ҳар бир ўйин мухлислар учун катта байрам бўлиши лозим. Буни мутасадди раҳбарлар бир дақиқа ҳам унутмасликлари керак.

**А. ИМОМХЎЖАЕВ,**
**«Тошкент оқшоми» футбол шарҳловчиси.**

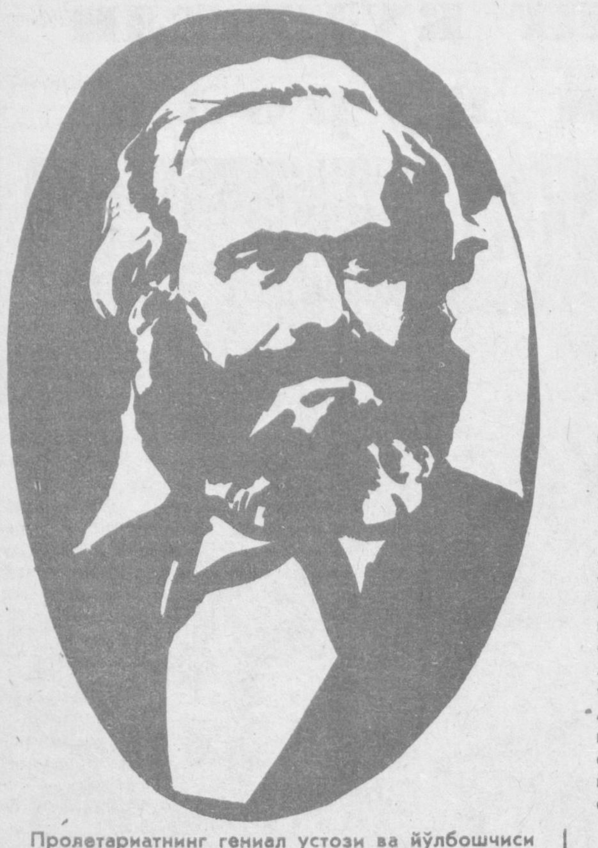

Карл Маркс туғилган куннинг 168 йиллигига

# Улуғ мутафаккир, оташин революционер

Пролетариатнинг гениал устози ва йўлбошчиси Карл Маркснинг инсоният олдидаги хизматлари ғоят буюк, мислсиздир. У ишчилар синфига, барча меҳнаткашлар ва мазлум халқларга асрлар бўйи азоб бериб келган эксплуатация ва асоратдан қутилиш йўлларини, социал ва маънавий эркинликни курашиб, қўлга киритиш йўлларини кўрсатиб берган улуғ даҳодир. Шунинг учун ҳам дунёда яшаб ўтган буюк тарихий сиймолар орасида унинг номи алоҳида ўринда туради ва миннатдор инсониятнинг қалб қўрида жой олган. Илмий коммунизм асосчилари Карл Маркс ва Фридрих Энгельснинг «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган оташин даъвати ҳозирда ҳам ишчилар ҳаракатининг жанговар шиори бўлиб қолмоқда.

К. Маркс машаққатли ҳаёт кечирди. У жуда ёшлик пайтлариданоқ самодержавие, жаҳолат, сиёсий ва социал истибдодга қарши курашга бел боғлади. Ўзининг бахтини меҳнат кишиларининг озодлиги ва келажаги учун курашда деб билди. Шу боисдан эксплуататорлар ва уларнинг малайларига қарши, аёвсиз кураш унинг бутун онгли ҳаёти маъносини ташкил этди.

Мулкдорлар синфига мансуб бўлишига қарамай, Маркс меҳнат кишилари озодлиги ва бахти учун кураш йўлига ўтиб, университетдаги яхши мансабдан, олим ёки таниқли адабиётчиларга насиб этадиган серҳашам ҳаётдан воз кечди, сиёсий дарбадарлик йўлини танлади, ўз синфи муҳитидан юз ўгирди. Ишчилар синфи озодлиги учун курашдан иборат эзгу нияти, бирдан бир мақсади йўлида қадрдон мамлакатини ташлаб кетишга мажбур бўлди, бу билан ўзини ҳам, рафиқаси ва болаларини ҳам саргардонлик ҳамда йўқчиликка, ҳукмрон доираларнинг муттасил сиёсий таъқиби остида яшашга маҳкум этди.

Бетиним ва бекиёс меҳнат туфайли рўй берган касалликлар, жуда оғир, чидаш мушкул бўлган даражада қашшоқларча ҳаёт кечириш ўз ишини қилди — улуғ инсон ҳаётдан эрта кўз юмди. Аммо Маркс ўз назарий ва амалий фаолиятининг илк самараларини кўриш бахтига муяссар бўлдики, у ҳали ҳаёт пайтидаёқ ишчиларнинг чуқур ва қизғин меҳр-муҳаббатини қозона олди.

Марксизм бутун бир дунёқараш — фалсафий, иқтисодий ва социал-сиёсий қарашларнинг изчил системаси бўлиб, у фан тараққиётининг бош йўли ҳосиласи сифатида, илмий-ижтимоий тафаккурнинг ҳамда табиатшунослик соҳасидаги йирик кашфиётларнинг самараси ўлароқ вужудга келди. В. И. Ленин таъбири билан айтганда, Маркс таълимоти фалсафа, сиёсий иқтисод ва социализмнинг буюк намоёндалари таълимотининг тўғридан тўғри ва бевосита давоми сифатида пайдо бўлди. К. Маркс ва Ф. Энгельс диалектик ва тарихий материализмни, яъни табиат, жамият ва инсон тафаккури ривожланишининг умумий қонунлари ҳақидаги фанни яратдилар. Улар бу йўлда турли хил фалсафий оқимларнинг идеализм ва метофизикасини қатъий енгиб ўтдилар, материалистик назарияни ривожланишнинг диалектик ғояси билан боғладилар.

К. Маркс ўзининг «Фейербах ҳақида тезислар»ида: «Файласуфлар дунёни фақат турли йўллар билан тушунтириб келдилар, холос, бироқ ҳамма гап уни ўзгартришдадир» деб ёзган эди. Ана шу мақсадни ўз олдига қўйган марксизм фалсафа фанига актив революцион-ўзгартирувчилик характерини бахш этди, уни ижтимоий тарихий амалиёт билан чамбарчас боғлади.

Тарихни материалистик тушуниш мантиқи Марксни жамият ҳаётининг иқтисодий муаммоларини ҳар томонлама тадқиқ этиш заруриятига олиб келди. Натижада у илмий сиёсий иқтисодни яратди, ишчилар синфининг революцион кураши ва ғалабасини иқтисодий жиҳатдан асослаб берди.

К. Маркс ўзининг бош асари — «Капитал»да ва бошқа асарларида буржуа жамияти ҳаракатининг иқтисодий қонунлари ва капиталистик эксплуатация механизмини кашф этди.

К. Маркс ва Ф. Энгельс революцион ишчилар ҳаракатининг назарияси ва программасини ўзида мужассамлантирган илмий социализм ҳақидаги таълимотни яратдилар. Инсониятнинг заковатли кишилари ижтимоий тузилишни энг яхши ташкил этиш, социализм тўғрисида асрлар давомида орзу қилиб келардилар. Аммо бу орзулар яшашнинг реал шарт-шароитларидан ажралиб қолган, амалга ошмайдиган хаёлий планлар бўлган. Маркс ва Энгельс социализмни хаёлийдан фанга айлантириб, унинг ғалабаси капиталистик ишлаб чиқариш усулининг бутун тараққиёти билан тайёрланади, деган хулосани асослаб бердилар. Маркс биринчи бўлиб пролетариат социал куч эканлигини, капитализмнинг гўркови ва янги коммунистик жамиятнинг ижодкори бўлишга даъват этилганлигини кўрсатиб берди.

К. Маркс ва Ф. Энгельс пролетариатнинг сиёсий ҳокимиятни қўлга киритиши ҳамда янги жамият қуриш учун шарт-шароит яратишнинг бирдан-бир йўли бўлган социалистик революция тўғрисидаги таълимотни ишлаб чиқдилар.

Пролетариат ўзининг оламшумул тарихий миссиясини муваффақиятли адо этиши учун унга синфий ташкилот керак. Маркснинг таълимотига кўра, фақат ишчилар синфининг революцион партиясигина пролетариатнинг синфий ташкилоти олий формаси, унинг илғор раҳбар кучи бўлиши мумкин. Маркс пролетар партияси жанговарлик қобилиятининг манбаи унинг ғоявий бирлиги ва жипслигидадир деб қайта-қайта таъкидлаган эди.

Илмий социализмни яратган Маркс ишчилар ҳаракатини амалда ташкил этишга ва капитализмни ағдариш ҳамда социализм ғалабасига кўмаклашишни ўз ҳаётининг эзгу орзуси деб ҳисоблаган. Шунинг учун ҳам у бу борадаги кўпгина хайрли ишларнинг ташаббускори ва XIX асрдаги ишчилар ҳаракати асосий тарихий воқеаларининг бевосита иштирокчиси бўлди. Чунончи, 1884 йилда Халқаро ишчиларнинг бирдамлик ташкилоти — I Интернационалнинг ташкил топиши Маркснинг амалий революцион фаолиятида катта муваффақият ҳисобланади. Айни Маркс туфайли I Интернационал пролетариатнинг халқаро биродарлиги ривожланишида катта роль ўйнади, марксизмни ишчилар ҳаракати билан қўшиш жараёнида муҳим босқич бўлди.

К. Маркс ва Ф. Энгельс ишининг гениал давомчиси В. И. Ленин бўлди. У янги тарихий шароитларда уларнинг таълимотини ҳар томонлама ривожлантириб, ҳозирги замоннинг туб масалаларига жавоб топиб, ҳал қилиб берди, ишчилар ҳаракатини социалистик революция ва социалистик қурилиш назарияси билан, уруш ва тинчлик проблемаларига илмий қарашлар системаси билан қуроллантирди. Фақат Ленингина Маркс ва Энгельс ўзларининг бутун ҳаётлари мобайнида интилиб келган масалани амалга оширишга — илмий социализмни оммавий ишчилар ҳаракати билан боғлашга амалий жиҳатдан муваффақ бўлди. Улуғ Ленин тузган партия илмий социализмни ишчилар ҳаракати билан боғлашни, назария билан практика чамбарчас бирлигининг жонли тимсоли бўлиб қолди.

Марксизм ғоялари байроғи остида, марксизм-ленинизм партияси революцион ҳаракат партияси — Коммунистик партия раҳбарлиги остида Октябрь инқилобида ғалабага эришилди. СССРда социализм қурилди, Европа, Осиёнинг бир қанча мамлакатларида, Кубада социалистик революциялар ғалаба қилди. Қатор мамлакатлар ривожланишнинг социалистик йўлини танлаб олдилар. Бу фактлар марксизм-ленинизм таркиб топганидан бери унинг таъсир доираси мудом кенгайиб бораётганлигини кўрсатиб турибди.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

*Бугун — Матбуот куни*

# Партиянинг қудратли ғоявий қуроли

## ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ГАЗЕТА

Ҳозирги энг асосий вазифа съезд қарорларини сабот билан рўёбга чиқаришдан иборат, деб таъкидлаган эди ўртоқ М. С. Горбачев Тольятти шаҳри меҳнаткашлари билан бўлган учрашувда. Бизнинг корхонамиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳам съезд қарорларини зўр қизиқиш билан кутиб олдилар ва қизғин қўллаб-қувватладилар. Бу қарорлар асосида кўпгина ўй ва режалар майдонга келди. Эндиликда энг асосий вазифамиз ана шу ўй ва режалар жўшқинлигини амалий ишлар жўшқинлигига айлантиришдан иборат. Янги вазифаларни эски методлар, ишга эскича ёндошувлар билан ҳал этиб бўлмаслигини тушунамиз. Барча соҳаларда қизғин қайта қуриш ишлари олиб борилаётган шу кезларда биз энг аввало ишни ўзимиздан бошлашга, партия комитетининг газетага раҳбарлик услуб ва методларини ўзгартиришга интилаяпмиз.

Ўтган йил охирларида «Кўп нусхали газеталарга партиявий раҳбарлик тўғрисида»ги масалани муҳокама этдик. Унда партиямиз XXVII съездига қизғин тайёргарлик кўриш билан боғлиқ актуал масалалар ҳақида гаплашиб олгандик ва муҳим вазифалар белгилагандик. «Гудок Красносточника» газетаси ишидаги бир қатор жиддий нуқсонлар очиб ташланди. Бунинг бош сабабларидан бири редакторлик вазифасини бажарувчи В. Ауловнинг эскича услуб ва методлари эди. Корхона партия комитети уни ишдаги камчиликлари учун бу вазифадан четлаштирди.

Ўзбек тилида чиқадиган «Қизил шарқчилар гудоги» кўп нусхали газета фаолиятидаги нуқсонлар ҳам рўйирост кўрсатиб ўтилди. Аввало газета корхона цехларининг ҳаётидан узилиб қолган эди. Цехларнинг ишлаб чиқариш ва жамоат фаолиятини ёритишда конкретлик етишмас, илғорларнинг иш тажрибалари очиб берилмас эди. Газета саҳифаларида оддий ишчиларнинг мақолалари кам кўринар эди. Кўпроқ сўз цех бошлиқларига бериларди. Жиддий муҳокамадан сўнг ишда аста-секин ўзгариш сезила бошлади. Юқорида кўрсатиб ўтилган камчиликларга барҳам бериш тадбирлари кўрилди. Эндиликда газета саҳифаларида «КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!». рубрикаси остида мунтазам материаллар бериб борилаяпти.

Яқинда тежамкорлик бўйича корхона халқ контроли группаси билан «Комсомол прожектори» қўшма рейди ўтказилди. Транспорт цехи, корхонанинг материал бўлими ва бошқа участкаларда бу борадаги мавжуд жиддий камчиликлар очиб ташланди. Редакция ўтказган қўшма рейд бу борада бир қатор муҳим тадбирлар белгилашга ижобий таъсир кўрсатди. Капитал қурилиш масаласига ҳам жиддий эътибор бериляпти. Унинг юзасидан эълон қилинган танқидий мақола таъсирчанлиги билан ажралиб туради. Партия ва ҳукуматимиз ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш бўйича қабул қилган қарорларни амалга ошириш бўйича корхонада олиб борилаётган ишларга кўп нусхали газеталар редакцияларининг журналистлари ўз ҳиссаларини қўшишяпти. Бу масалада бизга районнинг бош мутахассислари томонидан корхонамизда ўтказилаётган таҳлиллар ва бу таҳлил натижаларининг кўп нусхали газета саҳифаларида эълон қилиниши катта ёрдам беряпти.

Маълумки, ишчи-хизматчиларнинг изланишлари, ташаббускорлик ва ижодий меҳнат қилишлари партиямиз белгилаб берган вазифаларни амалга оширишнинг муҳим омили ҳисобланади. Ҳали ишимизда кўпгина ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар бор. Шулар қаторида кўп нусхали газеталарнинг ўз вақтида чиқишини ва унинг полиграфик жиҳатдан безалишини таъминлаш учун кўп нусхали газеталарни бирон босмахонага муқим биркитиб қўйиш муаммосини айтиш мумкин.

Корхона партия комитети газета ишига конкрет раҳбарлик қилишга интиляпти. Ойда икки марта (ҳар ойнинг биринчи ва учинчи душанба кунлари) барча идеология ходимлари олдига корхона ҳаёти билан боғлиқ вазифалар қўйиб борилмоқда. Қолаверса, газета ходимларининг ташаббускорлигини, масъулият ва талабчанлигини ошириш, корхона ҳаёти, жойларда ишчилар билан бевосита жонли мулоқотда бўлиш, муваффақиятлар ва нуқсонларни дадилроқ ёритиш, айниқса корхонадаги қайта қуриш, янгича иш услуб ва методларини кенг ва изчил ёритишга эътиборни қаратяпмиз.

И. НЕЪМАТОВ,
Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз ремонти заводи партия комитети секретарининг ўринбосари.

## Тиниб-тинчимас киоскачи

Ҳозир кундалик ҳаётимизни матбуотсиз тасаввур этиб бўлмайди. Ҳар бир киши газета ва журналларнинг янги сонларини сабрсизлик билан кутади. Уларни ўз вақтида газетхонларга етказиб беришда матбуот тарқатувчилар —«Союзпечать» агентлиги ходимларининг хизмати беқиёсдир. Ана шу шарафли касбда 17 йилдан буён ишлаб келаётганлардан бири Ҳусан Каримовдир. У Хадра майдонидаги 19-киоскада ишлайди. Ҳусанжон ўрта мактабда ўқиб юрган вақтидаёқ дарсдан бўш вақтида отаси Акбар ака ишлайдиган киоскага келиб ёрдамлашарди. Киоскадаги журнал, китобларни тартиб билан киоска пештахтасига териб қўярди. Ўғлидаги бу қизиқишни кўрган ота пенсияга чиқиши билан Ҳусанжонни ўз ўрнига олишларини сўраб, Октябрь район «Союзпечать» агентлигидан илтимос қилди. Унинг бу илтимоси қондирилди.

Ҳусанжон ота ишончини оқлади. Айниқса унинг хушмуомалалиги, софдиллиги газетхонларни доимо хушнуд қилади. У ҳар куни ишга барвақт келиб, киоска атрофини саранжом-сариштa қилади. Ҳатто муҳим, қизиқарли мақолаларни газетхонларга эслатиб ҳам туради. Шу туфайли ҳам Ҳ. Каримовнинг киоскасида ҳеч қачон ортиқча газета ва журналлар бўлмайди. Ҳ. Каримов 1985 йил учун белгиланган планни ортиғи билан бажарди

Ҳ. Каримов янги ташаббус билан чиқди. Ўз зиммасига янги мажбуриятлар олди. 1986 йил планини 56 минг сўм қилиб бажармоқчи (Бултур 52 минг сўм бўлган эди). Шу йилнинг биринчи квартал планини 107 процент қилиб бажарди. Унинг яхши ташаббусини барча киоскачиларга намуна қилсак арзийди. У ўз тажрибаларини ёш киоскачиларга ўргатяпти. Ҳ. Каримов 10 йилдан буён коммунистик меҳнат зарбдори, Октябрь район киоскалар ўртасидаги социалистик мусобақанинг доимий ғолибидир. У Ўзбекистон ССР алоқа министрлигининг Фахрий ёрлиғини олишга сазовор бўлган. 1985 йилда эса Тошкент шаҳар киоскачилари ўртасидаги мусобақада истеъдодли киоскачи деган шарафли номга сазовор бўлди.

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

СУРАТДА: Ҳ. Каримов иш устида.

# «Сизни навбатчи эшитади...»

### «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТАЛАРИ ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА ИШЛОВЧИ РЕДАКЦИЯСИНИНГ ХОДИМЛАРИ БИЛАН ТАНИШИНГ

Бугун — душанба. Эрталаб соат 10 да «Оқшом»нинг жамоатчилик асосидаги редакцияда Олег Константинович Апухтин навбатчиликни бошлади. Навбатчилик журналини очиши билан телефонлар жиринглай бошлайди. Сизга жуда яхши таниш бўлган —33-99-42 ва 32-53-66 телефонлари кетма-кет жиринглашини тасаввур қилиб кўринг. Узоқда—симнинг у томонидан кимдир ёрдам сўрайди. Кимдир янгиликлар ҳақида ахборот беради (қани энди улар кўпроқ бўлса!). Кимдир кўрсатилган ёрдам учун ташаккур изҳор этади. Яна кимдир узоқ вақт номерга туша олмагани учун норозилигини аччиқ-аччиқ баён этади. Ҳа, афсуски, редакциянинг штатли ва штатсиз ходимлари билан ана шундай зарда билан гаплашиш мумкин. дейдиган одамлар ҳам бор.

▲ **Олег Константинович Апухтин**—маданиятли, сипо одам—ширинсуханлик билан қўполлик қилмасликни сўрайди. Агар қўнғироқ қилувчининг илтимоси аҳамиятли бўлса журналга батафсил ёзиб қўяди ва бу ишни охирига етказиш учун ўз дафтарчасига ҳам нималардир белгилаб олади.

Олег Константинович «Тошкент оқшоми» билан қарийб йигирма йилдан бери ҳамкорлик қилмоқда. У санъатшунос, рассом, журналист, у санъат соҳасининг билимдони бўлиб, оқшомхонларга кўп нарсаларни ҳикоя қилиб бера олади. У собиқ фронтчи, Улуғ Ватан урушида қирувчи батальонда жанг қилган, Ленин шаҳрини ҳимоя қилган. Ўз ҳаётида кўп нарсаларни бошдан кечирган ва эндиликда тинчлик ва ижобий яратувчанлик идеалларига хизмат қилмоқда.

Худди шундай вазифани Анатолий Викторович Баянов ҳам кўнгилли равишда ўз зиммасига олган. У билан ҳар чоршанбада соат 10 дан 12 гача телефон орқали суҳбатлашишингиз мумкин. Анатолий Викторович рус тили ва адабиёти ўқитувчиси. Унинг педагогик стажи салкам 40 йил. Журналистикага жондили билан меҳр қўйган. Агар шошилинч мақола ёзиш керак бўлса тонггача мижжа қоқмайди.

Хатлар бўлимининг мудири З. М. Аъзамхўжаева одатда Баяновга энг «оғир» шикоятларни беради. Чалкаш оилавий ва хизматга оид масалаларга холисона ёндошиш, хато қилмаслик керак бўлади. Бу оддий иш эмас. Бироқ, Анатолий Викторович вазифани албатта уддалайди.

Жамоатчилик редакциясида ҳам телефон орқали берилган хабарларга ишчанлик билан муносабатда бўлади. Газетада ободонлаштириш масаласида уч марта мақола билан чиқди. Телефонда берилган хабарларни текшириш учун одатда якшанба кунлари район ижроия комитетларининг раҳбарлари билан биргаликда жойларга боради.

▲ **Анатолий Викторович Баянов** каттагина портфелни кўтариб юрадики, унда ўқувчиларнинг дафтарлари билан бир қаторда меҳнаткашларнинг хатлари бўлади. У ўз вақтини уларни текширишга холисона бағишлайди. Зеро, унинг кўп кунлик «текшириши» кўпчилик газетхонлар учун фойдали ва айни пайтда қизиқарлидир, муҳимдир.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг штатсиз ходимлари кўп. Уларнинг кўпчилиги жамоатчилик редакциясида навбатчилик қилишни ўз бурчи деб ҳисоблайди. Улардан айримлари ҳақида ҳикоя қиламиз.

▲ **Карим Маҳмудович Маҳмудов**—фалсафа фанлари кандидати, ТошДУ доценти. Ўзбек миллий таомларининг тенги йўқ билимдони. Унинг ошпазлик маслаҳатларини сиз оқшомнинг «Оила даврасида суҳбатлар» подборкасида тез-тез ўқийсиз. Шунингдек, ёшлар тарбияси, оилада, меҳнат коллективларида, ўзаро муносабат масалалари ҳақида мақолалар ёзиб туради.

▲ **Нина Константиновна Матвеева** —жамоатчилик редакциясининг редактор ўринбосари. Қори-Ниёзий номидаги Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими бўлиб ишлайди.

У «Оқшом»га биринчи ахбороти билан ўн йил бурун келган ва ўшандан бери газетада доимий чиқиб турибди. Ташаббускор, меҳнаткаш кишилар ҳақида мазмунли мақолалар ёзади, педагогика мавзуида мақолалар тайёрлайди, редакция рейдларида қатнашади. Ҳаётимиздаги салбий ҳодисалар билан муроса қилмайдиган ҳалол инсон. Зеро, ҳурматли газетхонлар сизларнинг адолатсизлик ҳақидаги ҳар қандай хабарингиз юзасидан у чора кўра олади.

▲ **Анатолий Васильевич Анисимов** — олтинчи разрядли токарь, электрон-техника заводида ишлайди. Қарийб 30 йил В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг социологик тадқиқотлар бюросида ишлаган. Агар «Оқшом»нинг ўтган йиллардаги сонларини варақласангиз, унинг ижтимоий мавзулардаги анчагина публицистик мақолаларини, ветеран-чкаловчилар ҳақидаги лавҳалари ва корреспонденцияларини ўқишингиз мумкин. Анатолий Васильевич жамоатчилик редакциясида одатда шанба кунлари ишдан бўш пайтида бўлади.

▲ **Маннон Набиевич Набиев** — Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги санитария, гигиена ва касб касалликлари институтининг катта илмий ходими, химия фанлари кандидати. У оқшомхонларни «Саломат бўлинг» подборкасида дори-дармонлар, доривор ўсимликлар билан таништиради.

▲ **Валентин Васильевич Титов** —«Оқшом»нинг кекса штатсиз ходимларидан, 2521-автоколоннада катта инженер бўлиб ишлайди. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси —Болтиқ флотида хизмат қилган, Ленин шаҳрини ҳимоя қилган. У шаҳарда транспорт ишини такомиллаштириш, автоколонналарда фан-техника тараққиётини ривожлантириш масалаларига оид мақолалар билан чиқиб туради.

▲ Жамоатчилик асосидаги редакция редакторининг ўринбосари **Ҳамидулла Пўлатович Йўлдошев** қуйидаги воқеани ҳикоя қилиб берди. Мактабда она тили ва адабиёти ўқитувчиси бўлиб ишлар, газеталарга пионерлар ва комсомоллар ҳаёти ҳақида мақолалар ёзиб юрарди. Бир куни унинг ҳузурига сочларига оқ оралаган Пўлат Ниғматов келди ва шундай деди: «Сиз муҳим мавзуни кўтардингиз, уни давом эттиринг. Мен ўзимнинг кундаликларимни олиб келдим. Балки, сизга керак бўлиб қолар!. У Ҳамидулла Пўлатовичга революциядан кейинги йилларга оид ёзувлар ва ҳужжатлар солинган бир неча папкани қолдириб кетди.

Ҳужжатлар ҳақиқий журналистнинг қўлига тушган эди. У ҳужжатларни эътибор билан ўқиб чиқди ва улар орасидан 1920 йилда бойлар қўлида ҳалок бўлган биринчи ўзбек комсомол қизларидан бири Фотима Содиқова ҳақидаги материални топиб олди. Ҳамидулла Пўлатович қизил изтопарлар билан биргаликда катта изланиш ўтказди ва ниҳоят ана шу жасур қизнинг жасорати ҳақида очеркларда ва китобда ҳикоя қилиб берди. Айни пайтда Тошкентда Фотима Содиқова хотирасига ёдгорлик ўрнатилди.

...Жамоатчилик редакциясида ана шундай ажойиб, жонкуяр, самимий кишилар ишлашади. Улар «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» журналистлар коллективининг садоқатли дўстлари ва ёрдамчиларидир.

В. ЛАПИНА.

Ҳамкасблар ҳақида сўз

# Курашларда тобланган қалам

Лутфулла ака Қарши педагогика техникумини тамомлаб, ўзи туғилиб ўсган Косон районидаги «Социалистик чорвачилик» газетасида ишлаб юрарди. Шунда у районда янги ташкил этилган «Коммунизм» колхозида қулоқлардан тортиб олинган чорва моллари душманларнинг найрангларига учган колхоз раҳбарларининг айби билан сўйиб юборилаётганлигини эшитиб қолди. Ёш мухбир воқеани суриштириб билгач, «Колхоз йўли» газетасига «Косон камчиликлари» сарлавҳали танқидий мақола ёзди. Мақола чиққач тез кунда колхоз раиси Исабек Авазов ва унинг шериклари қамоққа олинди.

«Колхоз йўли» газетасидаги мақола чиққач кўп ўтмай кечаси Лутфулла ака редакция қўриқчисининг ҳамроҳлигида уйига қайтаётганда, Косон марказида илгари савдогар ҳиндилар яшаган сарой олдига етишганда бир қора шарпа йўлни кесиб ўтиб, уларга икки-уч ўгирилиб қаради. Кейин яна қоронғиликда ғойиб бўлди. Лутфулла уйига етгач, қоровул орқасига қайтди. Она ўғлидан «Овқат ейсанми?», деб сўради. Лутфулла «Қорним тўқ, дам оламан», деди. Ташқари ҳовлига чиқиб, ток остидаги тахта каравотга чўзилди.

Шунда нимадир шитирлаб, девордан биров тушгандек бўлди. Ит ҳуриди. Лутфулла қаддини кўтарди. Бирдан кетма-кет тўппонча овози эшитилди. Иккинчи ўқ Лутфулланинг чап билагига, тирсагидан пастига тегди.

Қўни-қўшнилар уйғонди. Қотил эса қочишга улгурди. Аммо у изсиз йўқ бўлиб кетолмади. Чекистлар жиноятчини топишди. У Исабек Авазовнинг укаси Отабек Авазов бўлиб чиқди. Қотил қилмишига яраша жазосини олди. Лутфулла аканинг билагида эса ўқ изи қолди. Ҳамон бу чандиқ унинг ёдига ўша воқеани солиб туради.

Лутфулла Ҳамроев мухбирлик касбини 1926 йилда комсомол сафига ўтгач, деворий газеталарга хабарлар ёзишдан бошлаганди. 1927 йилда Қарши педагогика техникумига ўқишга борди. Бу ерда мухбирлар тўгараги бор эди. Бу тўгаракка «Қизил Ўзбекистон» газетасининг Қашқадарё область бўлими мудири Бахлулзода раҳбарлик қиларди. Лутфулла ака журналистиканинг алифбесини мана шу кишидан, кейин унинг ўрнида ишлаган Мажид Ашуровдан ўрганди.

Ўша даврда республиканинг ҳамма жойида бўлганидек, Қашқадарёда ҳам муаллимлар етишмасди. Шу боисдан Қарши педагогика техникумининг студентлари тушгача ўқиб, тушдан кейин яқин-атрофдаги қишлоқларга бориб саводсизлик курсларида дарс беришарди. Қизлар аёлларга, йигитлар эса эркакларга хат-савод ўргатишарди.

1929 йили техникум студенти Жамила Жумаева Қарши районидаги Кўчкак қишлоғига бориб хотин-қизларга хат-савод ўргатаётганда ҳуррият душманлари қизни ўлдириб, жасадини эски қозон остига бостириб кетишади. Кўп ўтмай жиноятчилар қўлга тушиб, Қарши шаҳрида очиқ суд қилиндилар. Лутфулла ака шу судда жамоат қораловчиси сифатида иштирок этди ва Қашқадарё округи газетаси «Социализм алангаси»га «Жамила Жумаева қотилларига ўлим» сарлавҳаси остида туркум мақолалар ёзди. Айнан шу мақола унда матбуот ишига чинакам муҳаббат уйғотди ва ёш йигитнинг ҳаёт йўлини белгилаб берди.

Шундан бери кўп сувлар оқиб ўтди. Ўтган ярим асрдан ортиқ вақт мобайнида Лутфулла ака район газетасининг мухбирлигидан область газетасининг редакторлигигача бўлган йўлни босиб ўтди. У Улуғ Ватан уруши йиллари ҳам севган касбини тарк этмади. Немис-фашист босқинчиларига қарши бир қўлда қурол, бир қўлда қалам билан курашди. Аввал Брянск фронтидаги «Душманни тор-мор этишга» газетасида, сўнгра иккинчи Болтиқ бўйи фронтидаги «Суворовчи» газетасида мухбирлик қилиб, совет солдатларининг жангоҳлардаги жасоратлари ҳақида юзлаб мақола ва очерклар ёзди.

Ҳозирги кунда Лутфулла Ҳамроев республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер. Аммо ҳамон тинимсиз ижод қиляпти. Республика матбуотида ватанпарварлик, ахлоқ-одоб мавзуидаги мақолалари билан мунтазам қатнашиб келаяпти. У Тошкент шаҳар партия комитети ҳузуридаги партия комиссиясининг аъзоси, «Тошкент оқшоми» газетаси жамоатчилик асосида ишловчи редакциясининг фаол аъзоларидан ҳисобланади. «Ёш гвардия» нашриётида ҳарбий ватанпарварлик мавзуидаги 37 та очерк ва мақолани ўз ичига олган китоби нашрга тайёрланаяпти.

Лутфулла ака «Хоразм ҳақиқати», «Ленин йўли», «Наманган ҳақиқати» область газеталарига 30 йил редакторлик қилган даврида ёш журналистларни тарбиялаш бўйича қилган ишлари ҳам диққатга сазовордир.

Ҳозир ЎзТАГ директори бўлиб ишлаётган Наимжон Ғойипов, «Қишлоқ ҳақиқати» редактори Аҳмаджон Мухторов, «Ёш гвардия» нашриётининг бош редактори Нормурод Нарзуллаев, «Гулистон» журнали бош редакторининг ўринбосари Оқилжон Ҳусанов, «Меҳнат» нашриёти директорининг ўринбосари Нусрат Раҳматов, «Жиззах ҳақиқати» газетасининг редактори Ўктам Жавлонов турли йилларда Лутфулла ака билан бирга ишлашган ва уни ўзларининг устозлари ҳисоблашади.

Кекса журналист Лутфулла Ҳамроевнинг матбуотдаги кўп йиллик меҳнатлари партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак баҳоланди. У иккинчи даражали «Улуғ Ватан Уруши», «Қизил Юлдуз», 4 та «Ҳурмат Белгиси» орденлари, 10 га яқин медаллар билан мукофотланган. Унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилган.

А. ЭГАМНАЗАРОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

# Ҳаёт мактаби

Бугунги кунда В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети журналистика факультети кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларида юзлаб студентлар таълим олишяпти. Улар тажрибали устозлардан журналистика сирларини ўрганмоқдалар.

Ҳа, кечаги ҳаваскор мухбирлар бугун аудитория партасида ўтириб журналист касбининг нозик жиҳатларини, газетачилик иши хусусиятларини эгаллашга интиляпти. Одамлар қалбини, кечинмасини нозик ҳис қила билиш, характер ва психологиясини чуқур ўрганиш, долзарб ва актуал проблемаларни дадил ва маҳорат билан кўтариб чиқа олиш учун ҳам чуқур назарий билим, ҳам амалий кўникма керак эканлигини англаяпти.

Бунда шубҳасиз факультетнинг «Журналист» ўқув газетаси муҳим роль ўйнаяпти. Бундан 8 йил муқаддам факультетнинг «Журналист» номли ўқув газетаси чиқарила бошлаган эди. Ўтган давр ичида газетанинг ҳаваскор мухбирлари сони анча кўпайди.

Етти йилдирки, совет студентлари билан бир қаторда, Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатларнинг ёшлари ҳам бир оила фарзандларидек бу ерда — Ленин тили — буюк рус тилида таълим олмоқдалар. Студентлар университет босмахонасида тез-тез бўлиб, турли қўлланмалар, автореферат, китоблар чиқишини ва «Тошкент университети» — «Ташкентский университет», «Журналист» газеталарининг қандай дунёга келишини ўз кўзлари билан кўряптилар. Ўқув газетаси 1 ойда икки марта нашрдан чиқади.

Газетанинг саҳифаларини макетлашда 2-курс студенти Н. Пўлатова, Б. Имомов, линотипчи, 5-курс студенти Г. Қўлдошева, печатник М. Азимова, У. Мирҳамидова, корректор А. Безверхов, И. Раҳматуллаевалар ўз тажрибаларини бойитмоқдалар.

«Тошкент университети», кўп нусхали газетаси саҳифаларида эса «КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга», «Фан-техника ютуқлари — ишлаб чиқаришга» сингари рубрикалар остида ранг-баранг материаллар бериб борилятпи, унда университетда таълим олаётган ҳаваскор шоир ва ёзувчиларнинг илк машқлари мунтазам эълон қилинмоқда.

М. СУЛАЙМОНОВ,
Р. ҚОСИМХЎЖАЕВА.

# НАФОСАТ ГУЛШАНИ

◆ РЕСПУБЛИКА ПОЙТАХТИ — ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ ТАҚДИРИДА ◆ УНИНГ ҚАЛБИ ДОИМО БОЛАЛАРГА ҲАМОҲАНГ ◆ КИНОФЕСТИВАЛГА ҚИЗҒИН ТАЙЁРГАРЛИК

### Тошкент—Шарқ чорраҳаси

1. Тошкент билан илк учрашувингиз қачон содир бўлган?

2. Эндиликда шаҳримиз Иттифоқимизнинг йирик маданият марказларидан бири. Республика ижод аҳли, санъаткорларининг авангард қисми шу ерда истиқомат қилади. Адабиёт ва санъатнинг навқирон авлоди ҳақида сўзлаб берсангиз.

3. Тошкентнинг бугуни ва келажаги ҳақида нималар айтаоласиз? Шаҳарни янада кўкаламзорлаштириш учун Сизнингча нималарга эътибор бериш лозим?

Туроб ТЎЛА,

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

# КЎНГИЛДАГИ ГАПЛАР

**Бугун Тошкент—Шарқнинг энг гўзал чароғон шаҳри, йирик маданият маркази деб талқин этилади. Ҳақиқатан ҳам шундай. Шаҳар қиёфаси ҳақли равишда дилларга қувонч бахш этгудек тароватли.**

**Бироқ биз қанчалик суюб ардоқламайлик қадрдон шаҳримизнинг ҳам ўзига яраша муаммолари, нотўкисликлари ва эътирозга лойиқ ноқулайликлари йўқ эмас.**

**Янги рубрикамизда атоқли адиб ва санъаткорларнинг Тошкентнинг бугуни ва келажаги ҳақидаги конкрет фикр-мулоҳазаларини бериб борамиз. Буларнинг ҳаммаси пировард натижада уни яна ҳам гўзал масканга айлантиришдек хайрли ишга хизмат қилади деб умид қиламиз.**

**Таниқли шоир ва драматург, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Туроб Тўла бугун «Оқшом» анкетаси саволларига жавоб қайтаради.**

● Туроб Тўла (Туроб Тўлахўжаев) 1918 йилда туғилган.
● Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтини тугаллаган.
● Илк китоби 1939 йилда чоп этилган.
● 1946 йилдан КПСС аъзоси.
● Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзида ишлайди.

1. Мен қишлоқиман, Тошкентдан 68 километр шимолда—Чимкент йўлидаги Турбат деган қўхна қишлоқдан. Ўттизинчи йилнинг август ойида, Еттизоғора йўли товонни жаз оладиган пайтда келганман. Бувам билан пиёда келганмиз. Мен Тошкентни Ғишткўприкдан бошланади деб билардим. Шунинг учун уни аниқ кўргунимча уч бор ҳайратланганман. Биринчиси —Ғишткўприкка кирганимда. Икки томони чиройли уй ва боғлар билан безанган кенг ва узоқ кўчага чиройли қилиб тош териб қўйишган эди. Иккинчиси — Юнусободга кирганимизда. Оқшом туша бошлаган эди, бирдан кўчалар ёриб кетди, ҳайратдан олазарак бўлиб бувамга қарадим. Бувам, қўрқма болам, буларни тошкентликлар симёғоч дейишади, симёғочлар тумшуғидаги сўфитўрғайларга ўхшаб чарақлаб турган лампалар, электр чироқлар, дедилар... Ҳайратим борган сайин ошар, у лампалар остида тўп-тўп бўлишиб ўйнашиб юрган болаларга ҳавасим келарди. Учинчиси — Тахтапулга келганимизда юз берди. Бу энди ортиқ ҳайратимни ошириб юборди: от-уловсиз уйга ўхшаш арава ўтиб борарди Тахтапул кўпригидан. Бувам тўхтаб, у ўтиб кетгунча сабр қилдилар ва «буни конька» дейишади дедилар. У сувнинг нариги бетига ўтиб тўхтади, узоқ тўхтади, биз ҳам етиб бордик, унга чиқдик. Биринчи трамвай кўришим ва биринчи чиқишим эди унга, У билан Хадрага келдик, «Чақарга олтинчи бормайди. Биринчига ўтасизлар» деди кондуктор. Чорсуга тушиб, биринчи трамвайга— конькага ўтирдик. Мана менинг Тошкент билан биринчи учрашувим.

Тошкентда у вақтлар кўп қаватли бинолар йўқ эди, унинг энг гўзал, чиройли, кишини ҳайратга соладиган бинолари бир қаватли ғиштин бинолар, халқ санъаткорлари ва меъморлари яратган обидалар, саноқли меҳмонхоналар эди, холос. Уни бугун билан қиёслаш қийин. Унинг бугунги куни, қиёфаси менинг кўз ўнгимда ранг олди, юксалди. Унинг Қизил майдони (биз Ленин номидаги парадлар хиёбонини Москва Қизил майдонига қиёс қилиб шундай деб атаймиз), Владимир Ильич ҳайкали. Унинг шаънига бунёд этилмиш музей, Навоий номидаги Академик Катта театр, «Ўзбекистон», «Москва» меҳмонхоналари, Санъат саройи билан Санъат музейи, Виставкалар зали, В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи ва майдони, цирк, Навоий ва Халқлар Дўстлиги проспекти, Дзержинскийга, Пушкинга, Горький ва Калининга ўрнатилган ҳайкаллар, ниҳоят метро ер ости саройлари, булар ҳаммаси Тошкентнинг бугунги беқиёс жамоли, уни ер юзи пойтахтларининг сафига олиб чиққан пойтахт, Совет Шарқининг машъалига айлантирган кўрки! Уни куйлаган Ғафур Ғуломни, унга достон айтган Мақсуд Шайхзодани ёдимда тутаман, мен ҳам уни куйлаб достон битканман ва куйлаганман! Бугун унинг жамолига кўзинг қамашади... Минг афсуслар бўлсинким, шаҳримизга шундай жамол бахш этган қурувчилар, архитекторлар, уларнинг ҳурматли раҳбарлари баъзан унинг қадим ҳуснига лат ҳам етказганлар. Бугун санъаткор халқимиз, унинг қўли гул меъморлари идроки яратган ва асрлар бўйи сайёҳлар кўзидан кетмаган Шайхонтоҳур дарбозаси, машҳур Карл Маркс кўчаси ва унинг савдо тармоқлари, универсал магазини йўқ, уларни билимсизлик ва раҳмсизлик билан бузиб ташлаганлар, унинг ансамблидаги — Қатортерак ва Баландмасжиддагиларни ҳам буюк Октябрь инқилоби саркардаларининг муборак изларини эслатиб турувчи «Шарқ» ва «Регина» меҳмонохоналари ўрнида бошқа жойларга солинса ҳам бўлаверадиган бинолар қад кўтарган. Ниҳоятда гўзал, шарқона соябонли, Коммунистик партиямизнинг шонли раҳбарлари, хусусан бизнинг севимли раҳбаримиз М. И. Калинин, В. В. Куйбишев, М. В. Фрунзеларни кутиб олган қадимий вокзал— Инқилоб вокзали бугун йўқ. Афсус, аксилинқилоб тўдаларини яксон қилган, ёш Совет давлатини сақлаб қолган Инқилоб Солдатлари гарнизони—Тупроққўрғон йўқ, шаҳримизнинг ўзига хос гузарлари —Чақар, Гулистон, Себзор, Тахтапул сингари Муқимий, Фурқат, Алмаий, Хислат, Ҳамза ва Уйғурлар овозларини, гурунгларини эслатувчи гузарлар сақлаб қолинмаган. Унинг бузилиб кетган Дарбозаларига обида қўйилмаган. Москвада бундай дунёга алоҳида эътибор берадилар. Буюк Станиславский билан Немирович-Данченко ишлаган театрдаги креслоларини сақлаганлар. Улар ҳамон Бадиий театр томоша залининг биринчи қаторида энг иззатли томошабинларга бериладилар. Маданиятимизнинг юксалишида катта ёрдамлар берган Алексей Толстой, Николай Погодин, Корней Чуковский, Константин Симонов, Якуб Колас, Анна Ахматова сингари бугун жаҳон маданияти теварагида турган шахслар ҳақида маълумот обидалари йўқ даражада. Тошкент архитекторлари ҳали шаҳримиздан анча қарздорлар, буюк алломамиз Қори Ниёзийга обида йўқ, тенгсиз шарқ ҳофизи Тўйчи Ҳофиз Тошмуҳамедовга обида йўқ, интернационал ишчимиз, Улуғ Ватан урушининг уруш ортидаги қаҳрамонлари Шомаҳмудов билан Баҳри опа ва фарзандларига қўйилган ансамблдан уялади киши!! Шаҳримизнинг баъзи проспектларида транспортни тушуниб бўлмайдиган бурчаклардан айланиб ўтишга мажбур қилинган, Ғафур Ғулом проспектида, Дўмбрободда, тағин аллақайларда шундай... Бу сингари нуқсонлар шаҳримизнинг келажаги кунларида эътиборга олинса тузук эди...

2. Тошкент Иттифоқимизнинг ўзга пойтахтлари сингари маданият, адабиёт ва санъат марказига ҳам айланган, адабиёт ва санъатнинг, илм ва маданиятнинг етук намояндалари муҳитига айланган. Зарафшон ва Фарғона, Хоразм ва Тошкент воҳаларининг салоҳиятли ёшлари бунга келиб ўқийдилар, ўзларининг энг яхши асарларини шунда яратадилар. Бугун уларнинг шогирдлари, издошлари ўзбек совет маданиятининг янги даврларини очмоқдалар. Агар ўзбек совет адабиёти ва санъатининг илк асарларини, илм-фанини Ҳамза ва Уйғур, Абдулла Қодирий ва Аброр Ҳидоятов, Қори Ниёзий ва Ойбек, Қориёқубов ва Ғафур Ғулом, Ҳабиб Абдуллаев ва Комил Яшин, Ҳалимахоним ва Уйғун, Искандар Икромов ва Бобохонов сингари кишилар яратган бўлсалар, уларнинг эстафеталарини иккинчи авлод, учинчи авлод давом эттирмоқда. Тошкент адабий муҳити, Тошкент илм-фан муҳити, Тошкент санъат ва музика муҳити пайдо бўлди, Фанлар академияси, театр академиялари Тошкент овозасини йироқларга олиб кетди. Энди эса, бунда йигирманчи аср санъати — адабиёти, фани бунёд бўлди, унинг ёш, навқирон соҳиблари етилмоқдалар, улар ўзларининг умуминсоний санъат тан оладиган асарлари билан ҳали юқорида муборак номларини қайд этганимиз буюклар ишларини давом эттирмоқдалар, улар янги Тошкент шеъриятини, прозасини, драматургиясини, киносини, операсини, балетини, янги Тошкент музикасини, архитектурасини, нафис санъатини, тарихини яратаётирлар! Буюк Форобий ва Беруний, ал Хоразмий ва Ибн Сино, Улуғбек ва Навоий орзу қилган афсоналарни ҳақиқатга айлантирмоқдалар! Бу мўъжизалар трактор ва мотор заводлари саҳналарида, Олмалиқ ва Янги Ангрен ГРЭСи комбинатларида, ҳисобсиз илмий-тадқиқот дорилфунунларида юз бермоқда!

3. Тошкентнинг бугуни ҳақида етарли дедим. Келажаги ҳақида ёзувчи Дадахон Нурий ниҳоятда қаттиқ изтироб билан гапиргани эсингизда. Шаҳримиз жуда ҳам ифлос, йўлкалар телва-тескари, асфальтлар қўлдан кетгунча-эгасига етгунча қилинади, дарахтларга қаралмайди, шохлари буталмайди, буталса ҳам ора-чора. Хусусан шаҳримизнинг фахри бўлиши керак бўлган Навоий ва Ленин, Карл Маркс ва Энгельс, Пушкин ва Тарас Шевченко проспектлари кўримсиз, бу кўчаларда рассом кўзи йўқ, сценарист ва режиссёр кўзи ҳам!.. Айниқса шаҳар кукунлари тоғ-тоғ бўлиб сасиб-биқсиб ётади, ўз вақтида олинмайди, қурилиш автомашиналари, юк машиналари юкларини шаҳар ўртасидан бемалол тўкиб-сочиб ўтишаверади, улар ўтган кўчалардан одам тугул машиналар ҳам ўтишга ийманишади. Шаҳримизнинг ҳеч қайси шаҳарда йўқ анҳори бор, аммо шу анҳорни ҳам тузуккина тутмаймиз, қирғоқларини оромгоҳларга айлантирмаймиз, шишадай топ-тоза келиб, бўтқа бўлиб чиқиб кетади... У ўтган кўлларга эса қараб бўлмайди. Тошкент ҳозирги минтақага тушганида биздан кўра ақлироки кам бўлмаган боболаримиз, муаллими аввал, муаллими соний шарқ алломалари, устод мунажжиму, устод муҳаққидлар ўйлаганлар, Олой тизма тоғлари, Қурама тоғлар силсиласини, улардан бу томонларга оқиб келадиган, тўғрироғи, оқиб турган наинки мусаффо сув, дарё мусаффо ҳаво оқимини, микроклиматини, мўътадил иқлимини ҳам ўйлаганлар, ҳатто узоқ Орол ҳавзаси тепасида жамланиб бу томонларга, ҳатто Афғонистон воҳаларигача ҳаёт ва саломатлик уруғини сочиб ўтувчи ҳаво доирасининг зонди— ҳаво шарини ҳам ҳисобга олганлар. Бироқ, бугун Орол денгизининг ана шу ҳаётбахш «доираси зонди» Тошкент бошига ана ўша ҳаётбахш ҳавонимас, киши ҳаётини хавф остида қолдирувчи туз сочмаларини олиб келиб соча бошлади. Чирчиқ шаҳрида ўйламай қурилган ва ҳозир тўла қувват билан ишлаётган баъзи заводлар ҳаётбахш ҳавомизнинг мусаффолигини, дов-дарахтларимизнинг умрини хавф остида қолдирмоқдалар. Бу ниҳоятда зарур, иншоотларнинг қурилишида қатнашган мўътабар мутахассисларнинг шаҳримиз келажаги ҳақида тузук ўйламаганларига ачинасан киши. Назаримизда, бу хатоларни тузатиш мумкин ва ҳали ҳам кеч эмаслигини ўйлаётган халқпарвар, инсонпарвар, ватанпарвар кишиларга қўшилиш керак, уларга қулоқ солиш керак. Партиямизнинг XXVII съезди минбаридан айтилган бу ва бундай масалалар ҳақидаги таъкидларга қулоқ солмоқ керак, интенсив ҳаракат қилмоқ керак, тезроқ ва жадалроқ олдини олмоқ керак. Мўътадил ҳаётимизнинг, энг яхши дов-дарахтларимизнинг, минтақамизнинг, энг яхши боғ-роғларимизнинг, ҳеч қайда йўқ ажойиб паррандаларимизнинг, даррандаларимизнинг келажаги, қисмати уларда!

Шукроналар бўлсинки, тинчмиз, тўқмиз, маъмурмиз, Аммо шунга ҳам чанг соладиган баъзи ғашликлар борким, эътибор талаб қилади. Бозорларимиз тўкин, соз. Дунё бозорларидан қолишмайди, ҳатто келганлар ҳавас қилади. Бироқ, ўзимиз баъзан «қош қўяман деб, кўз чиқарамиз», нон дастурхонимизнинг энг гўзал зийнати деймиз. Нега бўлмаса нонвойларга тинчлик бермаймиз, уларни эъзозлаш ўрнига камситамиз!? Назаримизда, ўз бойлигимизни ўзимиз йўқотмоқдамиз, бир вақтлар «Шашмақом»ни бизникимас деганимиздек. Машиналарни ГАИ ходимлари истаган жойларидан айлантириб, истаган жойларига ҳайдайдилар. Уларга на давлат ёнилғиси, на кишилар вақти, на одамлар асаби чиқора!

Автобус, троллейбус, трамвай тўхтар жойлари атайлаб қилингандай узоқ-узоқларда. метродан йироқда. Буларнинг ҳаммаси шаҳар қулайликларини, шаҳар ҳусни-жамолини бузади. Нега шаҳарни тоза ва гўзал тутиш учун районлараро мусобақа ташкил этмайдилар, нечун яхши тутган район раҳбарларига лауреатлик мукофотлари ўйналмайди, нега шаҳар газеталари бу ҳолларни кузатмайдилар. Меҳмонлар бу ҳолни кўриб ёмон келинларнинг ҳовлиларига тушиб қолгандай бўладилар. Шаҳримиз ҳамма жиҳатдан янги келиннинг уйи сингари чинний тар бўлишини истаймиз.

Келгуси ижодий режалар ҳақида ўйлаганда нималарни айтиш мумкин, дейсиз.... адиб режаси бениҳоя бўлади, келгуси йилга қай бири ўнг келади, буни давр тақозоси ҳал қилади, давр талаби, замон, ижтимоий тузум талаби! Олдиндан бир нарса деб бўлмас. Албатта пишиб етилиб турган ўйлар, мавзулар йўқ эмас, поэзияда ҳам, проза, драматургия, кинодраматургияда ҳам. «Не топсанг топкусен албат улусдин», дейди Навоий. Халқ орасида юрсак бир нарсалик бўлиб қолармиз бу йил ҳам.

## Келинг, бир кулишайлик

**БИЛЕТСИЗ ОДАМ**

**Бир одамдан поездда билетини сўраб, билети йўқлиги учун штраф тўлашни талаб қилишди. У тўлашдан бош тортганди, жаҳли чиққан контролёр унинг чамадонини олиб ташқарига улоқтирди.**

**Шунда у киши:**

**— Шунча танбеҳингиз етмагандек, тағин ўғлимни ҳам ташқарига улоқтиришингиз ортиқча, — деб қичқирди.**

**ЭГИЗАКЛАР**

**Контролёр билетларни текширяпти.**

**— Болаларингизнинг ёши нечада, хоним!**

**—6 ёшда, улар эгизак.**

**— Қаерда туғилишган улар!**

**— Буниси Лондонда, униси Парижда.**

**ПАРИШОНХОТИРЛИК**

**Дижон вокзалида Грожан вагондан тушиб, ресторанда овқатланиб олмоқчи бўлди. Вагонидан адашиб қолмаслик учун номерига қаради —1492. «Жуда соз, эсимдан чиқмайди, бу Американинг кашф этилган йили», деб дилига тугиб қўйди у.**

**Бир неча минутдан сўнг, қайтиб келганида, шубҳасиз, вагон номерини унутган эди. Шунда у, бир темирйўл хизматчисига, хушмуомалалик билан мурожаат қилди:**

**— Кечирасиз, жаноб, Америка қачон кашф этилган, айтолмайсизми!**

**Француз тилидан**
**Н. ОДИЛХЎЖАЕВА**
**таржимаси.**

## Кичкинтойлар севган ижодкор

Маҳмуд Муродовнинг ҳаёти ва ижодий йўли бошқа касбдошлариникига деярли ўхшаш. Лекин у серқирра ижоди билан, ёш талантларга ибрат бўлиши билан ажралиб туради.

Маҳмуд ака пойтахтимиздаги Карл Маркс номли билим юртида ўқиш билан бирга, комсомол ташкилотининг топшириқларини сидқидил билан бажарди. «Ўқчи» ва Акмал Икромов номли маҳаллаларда катта ёшли кишиларни саводхон қилишда, аҳоли ўртасида маданий-оқартув ишларини олиб боришда актив қатнашди.

Билим юртини муваффақият билан тугатиб, педагогик фаолиятини 1935 йилдан бошлади.

1940 йили Тошкент педагогика институтини имтиёзли диплом билан тугатгач, аввал Ўзбекистон ССР Маориф Халқ Комиссарлигининг органи «Совет педагогикаси» журналида бўлим мудири, 1947—1958 йилларда «Ленин учқуни» газетаси ва «Гулхан» журналида ишлади. 28 йилдирки, у «Ғунча» журналининг масъул секретаридир.

Маҳмуд аканинг ижоди серқирра. У аввало устоз педагог, тажрибали журналист, кичкинтойларнинг севимли ёзувчиси, яхши таржимон. Унинг «Яхши амаки», «Энг маза жой», «Боғча бола», «Кўприк», «Ким энг кучли» эртак ва ҳикоялар тўпламлари, «Биринчи ғалаба», «Абад Азамат» пъесалари 60—70 йилларда яратилган ижод маҳсулотларидир. «Қуролли кучлар сафига кузатиш», «Олтин тўй», «Шамширбоз» асарлари 1983—1985 йиллари қўғирчоқ театри учун ёзилган. У қатор повестларнинг, ҳикояларнинг, пьесаларнинг моҳир таржимонидир.

Матбуотимизда, халқ маорифи соҳасида кўп йиллар меҳнати сингган заҳматкаш педагог-журналистнинг хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. У СССР ва Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси нишондори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходимидир.

**Ж. МАЪРУПОВ.**

**СУРАТДА:** М. Муродов мухлислари даврасида.

Р. Альбеков фотоси.

# Ғалаба куни

**(Болалик хотираси)**

**1945 йил, 9 май. Клубдан кетма-кет югуришиб чиққан болаларнинг шодиёна қийқириқлари тўрт томони баланд бинолар билан ўралган болалар уйи ҳовлисини жаранглатиб юборди:**

**— Ур-ре, ур-ре, ғалаба! Ғалаба!— деб қичқиришарди улар.**

**— Ким айтди!**

**— Ҳозир, ҳозиргина радиодан эшиттиришди. Ғалаба! Ғалаба! Ётоқхонадаги болалар, ҳатто ошпаз Карима хола ҳам қўлида чўмич билан югуриб чиқди. Ҳовли шодлик майдонига айланиб кетди. Кимлар бир-бирини қучган, кимлар йиғлаган, кимлар кулган, чеҳраларида табассум-у, кўзларида ёш. Севинч ёшлари! Шодликлари қалбларига сиғмайди... Уларга боқиб, ич-ичимдан қувонаман. Дунёда энг азиз, энг қимматли нарсамни топгандай, атрофга, болаларга қарайман.**

**Кўзим Борисга тушди. У йиғлайди. Йўқ, кулади. Кулади-ю, кўзларида ёш. Мен ҳам куламан. Борис югуриб келиб, бўйнимдан қучиб олди. Болалар уйига келганидан бери унинг кулгусини биринчи кўришим. У ҳали кичкина. Энди ўн ёшга кирган. Ҳамма вақт маъюс юради. Даҳшатли ҳикояси эсимда. Фашистлар бомба ташлаганларида онаси — онажониси кўз олдида ҳалок бўлган. Бомба парчаси онасининг қўлини узиб, аллақаерга учириб юборган.**

**Кечагина май сайрига далага чиққандик. Жуда ҳам гўзал. Ҳамма томон ям-яшил гилам ёзилгандай. Лолалар алвон-алвон очилиб ётибди. Булбулу майналар табиат ҳуснига шайдо бўлиб, тинмай сайрайди. Аммо Борис очилиб яйрамайди. Разм соламан —кулмайди.**

**— Борис, ҳафа бўлаверма, Армиямиз душман уясида — Берлинда жанг қиляпти. Ғалаба яқин. Ҳадемай дадангни топиб оласан. Кўп яхши кунларда яшайсан,— дедим унга. Борис барибир маъюс эди.**

**Мана, бугун битта сўз барча қатори Борисга ҳам қувонч бахш этди, шод этди, кулдирди. Бу сўз баҳордан ҳам, лолалардан ҳам, чаман-чаман очилган гуллардан ҳам чиройли. Бу сўз булбул навосидан ҳам, танбур овозидан ҳам ёқимли: Ғалаба!**

**Болаларда тиним йўқ, ҳали кўчага, ҳали қўшни ҳовлиларга югуришади. Фарзандлари фронтга кетган чол-кампирларга хушхабар етказишади.**

**Радио карнайи фашистларнинг сўзсиз таслим бўлганликлари ҳақида такрор ва такрор хабар қилиб турибди. Шу вақт хаёлимга бир нарса келиб қолди. Бу кезларда радиоприёмник йўқ. Камдан-кам уйларда шаҳар тармоғидан чўзиб келтирилган радиокарнай бўларди. Дарров иккинчи қаватнинг кўча томон деразасига кино аппаратининг динамигини ўрнатдик. Радиони баланд қилиб қўйдик. Радио овози бутун атроф маҳаллаларга таралди. Карнайни ҳали радиога улаймиз, ҳали пластинка эшиттирамиз.**

**Болалар уйининг торгина кўчаси тумонат одамга тўлди. Буюк шоир Ғафур Ғулом 1942 йилда шундай шеър ёзган эди:**

**Ватаним тонг тўйи ғоятда яқин,**
**Енгажак мутлақо ленинча ғоя.**
**Бизнинг кўчада ҳам байрам бўлажак!**

**Бу олий ният билан айтилган сўзлар амалга ошди — душман устидан ғалаба қозондик! Кўчамизда байрам бўлиб кетди...**

●

**Кечқурун осмон ғалаба шарафига отилган мушакларнинг ранго-ранг нурлари билан безалди. Замбараклардан отилган ғалаба салюти еру кўкни гумбирлатиб юборди. Болалар ҳамон қичқиришарди:**

**— Ғалаба, ур-ре, Ғалаба!**

**Маҳмуд МУРОДОВ.**

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ
Тошкент-86

### Фестиваль экранида—Туркманистон

# Фироқий—бахтдан айрилган демак

Шоирлик бахти ва шарафини, унинг ҳаётда тутган ўрнини улуғловчи бу фильм XVIII аср Туркманистонининг ҳассос шоири, Фироқий тахаллуси билан ижод этган Маҳтумқулига бағишланади.

... Осмон билан туташган юксак тоғ узра оқ от елиб бормоқда. Болакайнинг қўллари от ёлларига маҳкам ёпишган. Унинг кўзлари пастликда ястаниб ётган бепоён, қадрдон ерларга ҳайрат ва ҳаяжон билан боқади. Бола қўрқинч нима билмайди, негаки орқасида— эгарда отаси ўтирибди, демак ҳеч нима бўлмайди.

Бетоб бола алаҳсираб ана шуларни кўриб ётарди. Бўлажак шоир Маҳтумқули дард билан олишган сайин, ҳаётга янгитдан қадам қўяётгандай бўларди. Дарҳақиқат, унинг олдида ҳали қанчадан-қанча синовлар, илҳом дақиқалари ва қийинчиликлар турибди. Шоирни чин инсон қилиб шакллантирган, буюк талантини камолга етказган ёшлик йиллари кўз олдимизда намоён бўлади.

Маҳтумқулига бахт ва омад ёр бўлишига ҳеч нима монелик қилмаётгандек эди. У эъзозли шоир Озодийнинг (артист Баба Аннанов) фарзанди, отаси каби катта истеъдод соҳиби. У Хивада билим олди. Туркманларни ўз ҳомийлиги остига олишга сўз берган қудратли Аҳмадшоҳга юбориладиган қутловномани ёзиш ҳам унга топширилган. Ҳукмдорларнинг манманлиги, ёвузлиги уруғларнинг тарқоқ бўлиб кетишига олиб келган: халқ эса босқинчиларга қарши жанг қилолмасди. Мана ҳозир ҳам Аҳмадшоҳ билан бўладиган музокаралар пайсалга солинмоқда. Гўкленлар уруғигина ватан хавфсизлигини таъминлаш учун Қандоҳорга ўз йигитларини жўнатади.

Қўшни Ғоибхон туркман устидан ҳукмини ўтказиш мақсадида Аҳмадшоҳ ҳузурига отланган йигитлар йўлига ғов бўлади. Алдов ва ҳийлалар иш бермагач, унинг одамлари пистирма уюштириб, йигитларга ҳужум қиладилар. Тенгсиз жангда шоирнинг акаси Абдулла ҳалок бўлади. Маҳтумқулининг беозор ҳаётига разолат, жаҳолат оралайди. Унинг илҳом чашмаси шеърият дунёси зиддиятларга, олам дардига лиммо-лим тўлади. Севимли ёри Менглини (актриса Сона Пенаева) бадавлат хонга турмушга беришади. Илғор фикрли севимли устозини мадрасадан ҳайдашади. Дин пешволари унга Саъдий ва Фирдавсий, Платон ва Аристотель китобларини ўқишни ман этадилар. Маҳтумқули ишқ-муҳаббат, Ватан ҳақида ёзибгина қолмай, улар учун курашиш ҳам зарурлигини тушуниб етади.

Ўз фаолиятига масъулият билан қараб келган шоир асрий урф-одатларга ҳам муросасиз эди. У марҳум акасининг хотинига ўйланишни ваҳшийлик деб билади. Ота-боболар удумини бузган Маҳтумқулини (артист Аннасаид Аннамурадов) умрбод қувғин қилиб, бахтидан айирадилар...

Қилич Қулиевнинг «Маҳтумқули» романини таниқли кинооператор ва кинорежиссёр, Бутуниттифоқ ва чет эл кинофестиваллари лауреати Хўжақули Норлиев экранлаштирган. У «Келин», «Отни аёл эгарлаганда», «Йўқ, дея бил», «Камол дарахти», «Қорақум, сояда 45 даража» фильмлари муаллифидир. Таниқли актриса Маягўзал Аймедова ҳам бу фильмда бош ролллардан бирини — Оққиз ролини ўйнаган.

Мазкур фильм IX Халқаро Тошкент кинофестивали қатнашчиларида яхши таассурот қолдиради, деб умид қиламиз.

**Ш. ҲИДОЯТОВ.**

**СУРАТДА:** фильмдан кадр.

### Ичкиликбозлик— умрнинг эгови

# Қилмиш-қидирмиш

Тошкент локомотив депосининг слесарларидан Валерий Бибаров, Виталий Ворончихин ва Александр Ермаков кечки сменадаги ишга «антика» тайёргарлик кўришди. Ресторанга киришиб «қиттак-қиттак» қилишди, сўнгра цехга кириб боришди. Кайфу-сафодан кейин одамнинг қўли ишга борармиди. Бир бурчакка кириб олиб, пинакка кетишди.

Корхонадаги ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш комиссиясининг шошилинч мажлисида бу «шоввозларнинг» қилмиши обдон муҳокама қилинди. Ичкилик «шинавандалари» бўлган ишчиларнинг оёғи қалтираб, кўпгина аччиқ-чучук гаплар эшитишди. Айбларини тан олишди. Тавбатазарруқ қилишиб, жонажон коллективларида ҳалол меҳнат қилиб ўз гуноҳларини ювишга ваъда беришди.

Комиссия йигитлар биринчи бор чакки қадам босишганини эътиборга олиб, енгилроқ жазо беришга қарор қилди. Комиссиянинг қарори билан раҳбарлар уларни 13— маошдан маҳрум этадиган бўлишди ва уларнинг отпускаси қиш ойларига кўчирилди. Лекин тартиббузарлар қаттиқ огоҳлантирилди: башарти бундан буён ҳам йўлдан тоядиган бўлсангиз гина ўзингиздан, жазонинг энг каттасини оласиз.

Бу комиссия депода яқиндагина тузилган. Лекин унинг ичкиликка муккасидан кетган одамлар билан муроса қилиб ўтирмаслигини ҳамма цехдагилар яхши билишади. Комиссиянинг қатъий талаби билан иш вақтида шишани белига боғлаб, ичиб юрадиган ичкиликсеварлардан бири меҳнат ҳақидаги қонунлар мажмуасининг тегишли моддасига биноан ишдан бўшатилди. Бошқа бир ичкиликбоз эса мажбуран даволанишга юборилди. Бу икки ҳодиса ҳақида ҳаммага ошкора гапирилди. Шундан кейин цехга ичиб келиш ҳолларига деярли батамом барҳам берилди.

Комиссия ўз уйида «улфатчилик» қилувчилар билан ҳам кураш олиб бормоқда. Яширишнинг нима ҳожати бор, якшанбадаги «вақти хушлик»дан кейин душанба куни ишчи цехга гангиб келади. Шу алфозда меҳнат унуми ҳақида қандай гап бўлиши мумкин...

— Коллективда олиб борилаётган тарбиявий ишнинг умумий йўналиши комиссиянинг асосий мақсадига мос келади,— дейди унинг раиси, депо бошлиғининг ўринбосари В. Ф. Поддимов.— Биз ичкиликбозликка қарши курашиш билан айни вақтда меҳнат унумдорлигини ошириш, ҳар бир цехда интизомни ва тартибни мустаҳкамлашга ҳаракат қилаяпмиз. Ичкиликбозлик учун ўз ўртоқларидан гап эшитишни, бунинг устига чўнтакка ҳам зиён етишини ҳар бир ишчи яхши билади. Аммо комиссия арақхўрларни аниқлаш ва уларни жазолаш билангина шуғулланаётгани йўқ. Илгариги «кўнгилхушлик» ўрнига жамоатчилик бошқа бир тадбирни тавсия этиши керак-да. Шу боисдан ҳам соғлом турмуш, мазмунли дам олишни зўр бериб ташвиқ этмоқдамиз. Шу борада биз партия ташкилоти, касаба союз комитети билан ҳамкорликда ишламоқдамиз. Ишчилар ўртасида ичкиликбозликка батамом барҳам берилишига ишончимиз комил. Шундай қилмас эканмиз, бутун ишнинг самарасини ошириш ҳақида гап бўлиши мумкин эмас.

(ЎзТАГ мухбири).

### Бу—қизиқ

# Глобуслар музейи

**Венада-Австрия миллий кутубхонаси ҳузурида глобуслар музейи очилмоқда. Ҳозирча унинг коллекциясида 240 экспозиция бўлиб, дунёдаги шу тур коллекциялар ичида у иккинчи ўринни эгаллайди (биринчиси Англияда, аниқроғи Гринвичда). Юзга яқин экспонат ўтган асрнинг биринчи ярми бошидаёқ тайёрланган, ҳатто бир глобуснинг дунёга келган санаси 1535 йил деб қайд этилган.**

**Қизиғи шундаки, унда Осиё ва Америка қитъаларининг ўртасида қандайдир бўғоз борлиги белгиланган. Маълумки, бўғоз борлигини биринчи бўлиб 1848 йили рус саёҳатчилари башорат қилганлар. Унгача эса ҳамма географлар бу икки қитъа тор бўйин билан туташган деб фараз қилар эканлар.**

**Оймоманинг глобуси эса янада қизиқроқ: у тахминан 1890 йилда ясалган бўлиб, орқа, яъни бизга кўринмайдиган тарафи силлиқ қолдирилиб, унга Ойнинг характерли жойлари ёзилган ва астрономияга оид жадваллар туширилган.**

**Қ. ОДИЛОВ** тайёрлаган.

# «ЧАРМ ТЎП — 86»

## «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент»нинг футбол конкурси

Кўп сонли оқшомхонларнинг илтимосларига биноан мазкур конкурс (1986 йил 28 мартда эълон қилинган) шартлари ва саволларини қайтармоқдамиз ва унда қатнаша олмаганларни конкурсда қатнашишга таклиф этамиз.

**Конкурс баҳор — ёз— куз формуласи бўйича уч босқичда ўтказилади. Уларнинг ҳар бирида конкурс қатнашчилари эътиборига ўнтадан савол таклиф этилади. Биринчи турда ўйналадиган очколарнинг энг юқори миқдори— 26 та, иккинчи ва учинчи турларда —30 тадан. Конкурс жюриси футбол тарихи ва статистикасини билишда, натижаларни олдиндан айта олиш лаёқатида ўз кучларини синаб кўришга аҳд қилган ихлосмандларга қулай бўлиши учун саволлар ёнига жавобларнинг вариантларини ҳам ёзиб қўйди. Сиз ҳар бир ҳолда улардан қайси бирини тўғри деб топсангиз, шунинг остига чизиб қўйсангиз, кифоя. Матчларнинг кутилаётган натижаси: ғалаба, дуранг, мағлубият ҳақида сўз юритилган жойда эса ўйин ҳисобини ҳам олдиндан топишга ҳаракат қилишингиз мумкин бўлади. Тўғри топилган натижа учун қўшимча очко берилади.**

**«Чарм тўп —86» викторинасининг баҳорги биринчи ўнта саволи қуйидагилардан иборат:**

**1. Совет футболининг олий лигасида СССР чемпионатининг биринчи матчи қайси йили ва қаерда бўлиб ўтган? Биринчи матч қандай ҳисоб билан тугаган?**

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1922, | 1930, | 1936, | 1938 |
| Москва, | Ленинград, | Киев, | Харьков |
| 0:0, | 2:0, | 1:1, | 3:1 |

3 очко

**2. «Пахтакор» қайси йили биринчи марта «Б» классИ бўйича чемпионатда қатнашган ва биринчи матчда биринчи тўпни ким киритган?**

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1954, | 1956, | 1958, | 1960 |
| И. Тазетдинов, | О. Моторин, | Л. Мақсудов, | А. Мурашов |

3 очко

**3. Футбол бўйича биринчи жаҳон чемпионати қайси йили бўлган ва қайси мамлакатнинг командаси чемпион бўлган?**

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1920, | 1924, | 1930, | 1938 |
| Бразилия, | Уругвай, | Италия, | Англия |

2 очко

**4. «Пахтакор» олий лигада биринчи марта қайси йили қатнашган ва ўшанда команданинг биринчи капитани ким бўлган?**

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1958, | 1960, | 1962, | 1965 |
| Г. Красницкий, | М. Шарипов, | И. Тазетдинов, | Б. Абдураимов |

2 очко

**5. Совет футболчилари қайси йили олимпия чемпионлари бўлишган, финал матчи қайси мамлакат командаси билан бўлган ва ҳал қилувчи тўпни ким киритган?**

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1952, | 1960, | 1956, | 1968 |
| Югославия, | Венгрия, | ГДР | Польша |
| Э. Стрельцов, | Н. Симонян, | В. Иванов, | А. Ильин |

3 очко

**6. «Пахтакор» қайси йили СССР Кубоги ўйинларида энг юқори муваффақиятга эришди, у қайси босқичгача чиққан ва команданинг катта тренери ким эди?**

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1968, | 1970, | 1965, | 1974 |
| Чорак финал, | ярим финал, | финал, | Кубок эгаси |
| Б. Аркадьев, | М. Якушин, | Е. Елисеев, | В. Соловьев |

3 очко

**7. Мамлакатимизнинг қайси клуби, қайси йили биринчи марта Европа клуб турнирлари мусобақасида қатнашган?**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Спартак, | Торпедо, | Динамо, | Динамо |
| (Москва), | (Москва), | (Киев), | (Москва) |
| 1960, | 1965, | 1966, | 1970 |

2 очко

**8. СССР терма командасининг жаҳон чемпионатида Венгрия ва Франция футболчилари билан бўладиган дастлабки икки матчи натижаларини айтинг?**

4 очко

**9. Митропа Кубоги ўйинлари қайси географик зона командалари учун ўтказилади ва биринчи шундай турнир қачон бўлиб ўтган?**

2 очко

**10. Армия спорт клуби (Хабаровск) — «Пахтакор» матчида ҳисоб қандай бўлади?**

2 очко

Конкурс қатнашчисининг анкетаси:

Фамилияси, исми, отасининг исми

______________________________

______________________________

Уй адреси

______________________________

______________________________

______________________________

Қаерда ва ким бўлиб ишлайсиз, ўқийсиз

______________________________

______________________________

______________________________

**Шундай қилиб, ҳурматли оқшомхонлар, сизга викторина биринчи турининг ўнта саволи ҳавола этилмоқда. Жавоблар кўрсатилган ва ёзилган газета қирқими тўлдирилган анкета билан почта карточкасига ёпиштириб, қуйидаги адресга жўнатинг: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси, «Чарм тўп — 86».**

**Почта штемпели бўйича жавобларни жўнатишнинг сўнгги муддати — 1986 йил 15 майгача.**

**Викторинанинг учта тури натижалари бўйича учта дастлабки ўринни эгаллаган газетхонларга тегишлича асосий совринлар берилади: СССР терма командаси ўйинчилари — Мехикода ўтказиладиган 1986 йил жаҳон чемпионати қатнашчиларининг дастхатлари ёзилган футбол тўпи; «Пахтакор» командаси ўйинчиларининг дастхатлари ёзилган футбол тўпи; футбол билимдони, «Чарм тўп — 86» конкурси қатнашчисига —«Тошкент оқшоми»— «Вечерний Ташкент» ёзуви туширилган қўл соати.**

**Викторинанинг икки ёки ундан ортиқ қатнашчисининг очколари тенг бўлган тақдирда мукофот эгалари қуръа ташлаш йўли билан аниқланади.**

**Ўз билимини кўпроқ намойиш этган конкурснинг бошқа қатнашчилари учун ўнта махсус мукофот таъсис этилади: булар— «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газетасига йиллик бепул обуна. 1987 йил учун «Пахтакор» стадионига кириш учун бепул абонементлар, Мексика чемпионати ва СССР биринчилигининг футбол сувенирлари, вимпеллар, нишонлар.**

**Яна юзта энг яхши қатнашчининг номлари «Чарм тўп—86» конкурси бўйича газетамизнинг якунловчи обзорида айтиб ўтилади.**

**Шундай қилиб, сизга омад тилаймиз ўткир зеҳнли билимдонлар!**

**Сизнинг открыткаларингизни, конвертларингизни кутамиз!**

**Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.**

## КИНО

**5 МАЙДА.**
**БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:**

«ДОКТОР ДЖЕКИЛ ВА МИСТЕР ХАЙТНИНГ ҒАЛАТИ САРГУЗАШТИ»— **Чайка** (19, 20.45, телефон 77-06-20), **Восток** (тоқ соатларда телефон 91-16-61).

«ТОНГГИ БОНГ»— **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Қ. Ерматов номли** (тоқ соатларда).

«БИЗ АЙБЛАЙМИЗ» — **Ватан** (18, 21.00; телефон 74-30-38), **Дружба** (17, 20.00; телефон 66-15-75), **Ҳамза номли** (18, 21.00; телефон 91-10-51).

«СЕВГИ АФСОНАСИ» — **Нукус** (76, 18.30, 20.45).

«СИЗНИ ҲАЁТИМДАН ОРТИҚ СЕВАРДИМ» —**Дружба** (16 17.30, 19.30; телефон 66-15-75).

«ВАЛЕНТИН ВА ВАЛЕНТИНА» — **Искра** (16, 18, 20.00; телефон 39-14-59).

«ОДЕССА ЖАСОРАТИ» — **М. Шайхзода номли** (16, 18.30, 20.45).

«ҲАММА НАРСАГА ҚОДИРЛИК»— **Санъат саройи** (16, 18.30, 20.45).

«ТОШЛОҚДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — **Санъат саройи** (17, 19.30).

**6 МАЙДА**
**БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:**

«ДОКТОР ДЖЕКИЛ ВА МИСТЕР ХАЙТНИНГ ҒАЛАТИ САРГУЗАШТИ»— **Чайка** (11, 13, 15,19, 20.45; телефон 77-06-20), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-16-61).

«ТОНГГИ БОНГ»— **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Қ. Ерматов номли** (тоқ соатларда).

«БИЗ АЙБЛАЙМИЗ» — **Ватан** (12 15, 18, 21.00; телефон 74-30-38), **Дружба** (11.20, 14.30, 17, 20.00; телефон 66-15-75) **Ҳамза номли** (12, 15.30, 18, 21.00; телефон 91-10-51).

«СЕВГИ АФСОНАСИ» — **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30; 20.45).

«СИЗНИ ҲАЁТИМДАН ОРТИҚ СЕВАРДИМ»— **Дружба** (12.20, 14, 16, 17.30, 19.30; телефон 65-15-75).

«ВАЛЕНТИН ВА ВАЛЕНТИНА» —**Искра** (12.20, 14, 16, 18, 20.00; телефон 39-14-59).

«ОДЕССА ЖАСОРАТИ» — **М. Шайхзода номли** (13.30, 16, 18.30, 20.45).

«ҲАММА НАРСАГА ҚОДИРЛИК» —**Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

«ТОШЛОҚДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — **Санъат саройи** (12, 14.30, 17, 19.30).

## ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Тошкентда биринчи марта «Москва муз устида цирк» коллективининг гастроллари (19.30).**


# ○○○ реклама ○○○ эълонлар ○○○ реклама ○○○

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

**6-7 МАЙ СОАТ 20.00 ДА**

**Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати**

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

**ва Андижон область Давлат филармонияси солистларининг**

**КОНЦЕРТИ**

**ҚАТНАШАДИЛАР:**

**Санобар РАҲМОНОВА, Ҳалимжон ЖЎРАЕВ, Дилором СОИПОВА, Илҳом ЖЎРАЕВ:**

**Бадиий сўз устаси — Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ.**

**Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.**

**«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.**

**Билетлар сотилмоқда.**

# Холодильник керакли буюм

**ҚАЙ БИРИНИ ТАНЛАМОҚ КЕРАК?**

«СНЕЖИНКА М» ХОЛОДИЛЬНИГИГА ЭЪТИБОР БЕРИШИНГИЗНИ МАСЛАҲАТ БЕРАМИЗ. БУ ХОЛОДИЛЬНИКНИНГ ФАЗИЛАТИ СИҒИМДОРЛИК, ЮҚОРИ СИФАТЛИ ИЗОЛЯЦИЯ, ҚУЧЛИ АГРЕГАТДАН ИБОРАТ.

**Совуқ камерасининг умумий ҳажми — 240 литр, паст ҳароратли бўлмасининг ҳажми — 39,8 литрдан иборат.**

**Буғлатгичида ҳарорат минус 12 даражагача сақланиб туради. Унда озиқ-овқат маҳсулотларини бир ой давомида сақлаш мумкин.**

**Олинадиган токчаларини исталган паст— баландликда жойлаштириш мумкин.**

**«СНАЙГЕ—5» холодильниги корпуси ёғочдан ишланган. Асл навли ёғочдан безакланганлиги учун ҳам замонавий хоналар ва ошхоналарга яхши жойлашиб кўрк бағишлайди Айниқса бу холодильник кичик оилаларга жуда ҳам мос. Салқин камерасининг умумий ҳажми — 120 литрдан иборат. Токчалари яхши жойлаштирилган ва эшигида қадоқланган ва донали озиқ-овқатларни қўйиш учун қулай жой ажратилган.**

**«САДКО—2» холодильник-бар. Салқин бўлмасида шишалар ва енгил газаклар сақланади, бар бўлмасида эса қадаҳлар учун манзарали ушлагичлар ўрнатилган ва тош ойна ва ёритиш лампаси бор. Бар эшикчасидаги ёзиладиган тахтача кичик столча хизматини бажаради.**

**Қулай ва шинам ишланган бар— холодильник квартира хонасида кўп жойни эгалламайди ва хонанинг ҳуснини очади.**

**Салқинлатиш камерасининг умумий ҳажми 140 литрдан иборат.**

**«СНЕЖИНКА М», «СНАЙГЕ—5», «САДКО — 2» шунингдек «САРАТОВ» ва «ОРСК—8» ХОЛОДИЛЬНИКЛАРИ**

«ЧИЛОНЗОР» МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИДА СОТИЛМОҚДА

**«ЧИЛОНЗОР» ЦУМИ (телефон 77-14-31).**

**ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!**

ЛЕНИНГРАДДАГИ «М. И. КАЛИНИН НОМЛИ ЗАВОД» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

**АРЗОНЛАШТИРИЛГАН НАРХЛАРДА**

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН ТАРОҚЛИ ВА ТЎРСИМОН ПИЧОҚЛИ ЭЛЕКТРОБРИТВАЛАРНИ ЖЎНАТИШИ МУМКИН.

**«НЕВА—201» — чакана баҳоси 12 сўм:**
**«НЕВА—303» — 8 сўм;**
**«ЧАЙКА—2» — 7 сўм.**
**«ЧАЙКА—304»— 5 сўм;**
**«ДРУЖБА»— 8 сўм;**

**Ленинграддаги «В. М. КАЛИНИН НОМЛИ ЗАВОД» ишлаб чиқариш бирлашмаси маркаси қўйилган электробритвалар ўзининг юқори сифатлилиги, кўп иш бажара олишлиги, пишиқпухталиги, фойдаланишда қулайлиги билан ажралиб туради.**

**ЛЕНИНГРАД ЭЛЕКТРОБРИТВАЛАРИ БАЙРАМЛАРДА ВА ЮБИЛЕЙ САНАЛАРИДА ЯХШИ СОВҒА БЎЛА ОЛАДИ.**

# «Сирень» ором бахш этади

БУ ЮМШОҚ МЕБЕЛЛАР ТУРКУМИ СИЗНИНГ КВАРТИРАНГИЗДА ЯЙРАБ ДАМ ОЛИШ УЧУН ҚУЛАЙ ВА ФАЙЗЛИ ЖОЙИНИ ЯРАТАДИ.

**Пружинасиз ишланган креслолар ва диван каравотнинг юмшоқ элементлари эластик пенополиуретан ва пенорезиналардан иборат. Диван-каравот остида чойшаблар, одеяллар учун жой ҳозирланган, журнал столчаси, газета ва журналлар учун токчалардан иборат. Мебель оёқларига ғилдиракчалар ўрнатилганлиги учун енгил сурилади.**

**ЯНГИЙЎЛ МЕБЕЛЬ ФАБРИКАСИ**

**«СИРЕНЬ» МЕБЕЛЛАР ТУРКУМИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРМОҚДА.**

**«УЗБЕКПРОЕКТМЕБЕЛЬ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 55-22-89).**

**«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).**

# Китобсеварлар диққатига!

«ВОЕННАЯ КНИГА» МАГАЗИНИ

**10 МАЙГАЧА**

**СОВЕТ ХАЛҚИ 1941—1945 ЙИЛЛАР УЛУҒ ВАТАН УРУШИДА ҚОЗОНГАН ҒАЛАБАСИНИНГ 41 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ АДАБИЁТЛАРНИ ТАРҚАТИШ ҲАФТАЛИГИНИ ЎТКАЗАДИ.**

**Магазинда кенг ассортиментда ижтимоий-сиёсий, ҳарбий-ватанпарварлик, ҳарбий-бадиий, эсдалик адабиётлари сотувга қўйилади.**

**А. С. Пушкин танланган асарлари уч томлигининг учинчи томи тарқатилмоқда.**

**В. В. Маяковскийнинг икки томлик танланган асарларига лимитсиз обуна ўтказмоқда** (обунани расмийлаштириш вақтида 2 сўм пай пули тўланади).

**«ВОЕННАЯ КНИГА» МАГАЗИНИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!**

**Магазин адреси:** Тошкент шаҳри, Ленин проспекти, 40-уй.

Магазин соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди, танаффус — соат 14.00 дан 15.00 гача.

Якшанба — дам олиш куни.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

# ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

**«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг**

1-ТОШКЕНТ УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИГА

**бўёқчилар, монтажчилар, электр пайвандчилар.**

**Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.**

КИРОВ РАЙОНИДАГИ ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИГА

**бош бухгалтер, иситиш ва вентиляция бўйича катта инженер, қурувчи-инженерлар, инженер-конструкторлар, иситиш ва вентиляция бўйича инженерлар, шаҳар телефон алоқаси бўйича инженерлар, ҳайдовчилар.**

ФРУНЗЕ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

**инженер-экономистлар, техника бўлими катта техниклари.**

«МАЛИКА» ТОШКЕНТ ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

**тикувчи мотористкалар, тўқувчилар, мастер ёрдамчилари, слесарь-ремонтчилар, слесарь-сантехниклар, совутиш станцияларининг машинистлари, материалларни бўёвчилар, қуритувчилар, газламанинг тукини чиқарувчилар.**

КИРОВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

**слесарлар, электромонтерлар, бульдозерчилар, бухгалтерлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЭНЕРГЕТИКА ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ МИНИСТРЛИГИ БЎЛИМЛАРИГА

АППАРАТДА ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХИЗМАТЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН: **инженерлар, электриклар, теплотехниклар, алоқачилар, гидротехниклар, қурувчилар, механиклар, машинисткалар, машинистка-стенографисткалар;**

МУБОРАК ТЭЦида ИШЛАШ УЧУН: станция смена бошлиқлари, қозон-турбина цехи бошлиғи, электроцех бошлиғи, қозон-турбина цехи бошлиғининг ўринбосари, қозонхона ва турбина катта машинистлари, машинист обходкачилар, автоматика ва контроль-ўлчов асбоблари бўйича слесарлар.

ҲАМЗА РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

**аппаратчилар, тузатиш бўйича слесарь-электрчилар, слесарь-ремонтчилар, слесарь-сантехниклар, слесарь-созловчилар, упаковкалаш-қадоқлаш машинасининг машинистлари, таpозда тортиш бўйича монтёрлар, катта химик, ётоқхона тарбиячиси.**

**Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.**

**СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:**

**МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.**
**ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ—Т. Шевченко кўчаси, 64-уй;**
**ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ— У. Юсупов кўчаси, 3-уй;**
**ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ— 2-квартал, 3-уй;**
**ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ— М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй;**
**КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ— К. Маркс кўчаси, 59-уй;**
**КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси 48-уй;**
**СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ— Қорасарой кўчаси, 270-уй;**
**АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ— Фарҳод кўчаси, 21-уй;**
**СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ—«Спутник», 2-квартал 69-уй;**
**ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ— Ш. Руставели кўчаси, 87-уй.**

«МЕБЕЛЬ» ФИРМА МАГАЗИНИДА 7—8 МАЙ КУНЛАРИ

**САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ**

ОЛМАЛИҚ МЕБЕЛЬ КОМБИНАТИНИНГ «ОНЕГА» КОРПУСЛИ МЕБЕЛЛАР ТЕРМАСИ, «ГРЕЗИ» ЮМШОҚ МЕБЕЛЛАР ТЕРМАСИ, ДИВАН-КАРАВОТЛАР, ОШХОНА СТОЛЛАРИ, КИТОБ ВА ИДИШ-ТОВОҚ ШКАФЛАРИ; ЯНГИЙЎЛ МЕБЕЛЬ ФАБРИКАСИНИНГ «СИРЕНЬ» ДАМ ОЛИШ МЕБЕЛЛАРИ ТЕРМАСИ, ДИВАН-КАРАВОТЛАРИ, ИККИ ЎРИНЛИ ВА БОЛАЛАР КАРАВОТЛАРИ, ЎҚУВЧИЛАР ШКАФЛАРИ

**СОТУВГА ҚЎЙИЛАДИ**

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Юнусобод массиви, 8-квартал, 39-уй. Телефон 24-87-45.

**«Ўзпроектмебель» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси.**

**«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги.**

**ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!**

**Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг**

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ 21-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

**қуйидаги ихтисослар бўйича**

**ҚЎШИМЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ**

**СЕКРЕТАРЬ - МАШИНИСТКА, СЕКРЕТАРЬ-СТЕНОГРАФИСТКА, ИШ ЮРИТУВЧИ, ЧИЗМАКАШ, ЭҲМ ОПЕРАТОРИ.**

**Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати 6 ой.**

**Ўқишга йигит-қизлар қабул қилинадилар.**

**Билим юртига қабул қилинганларга 30 сўм стипендия тўланади.**

Таълим курсини тамомлагач, ўқувчилар Тошкент шаҳридаги турли муассасалар, бюролар, ҳисоблаш марказларига ишга жойлаштириладилар.

**Қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:** тўлиқ ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, характеристика, 4 дона фотосурат (3х4см.), медицина справкаси, яшаш жойидан справка, паспорт, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, директор номига ариза.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Киров райони, Хуршид кўчаси, 45-уй (10, 44, 56, 85, 88-автобусларнинг «Семашко номли институт» бекати).



Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—12733. Газета бир йилда 300 марта чиқади. Тираж 52. 141. Б—2104. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.